

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, poi leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odgovoda. — Udeje "Katol. fiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Na zaprite reklamacije so poštnine proste.

Bitka od Varšave do Karpatov.

Naša armada se bori proti veliki ruski premoči. — V Galiciji se bo bitka kmalu odločila. — Bitka med Varšavo in Ivangorodom se nadaljuje. — Rusi pošiljajo Srbom pomoč. — V par spopadih smo premagali Srbe. — Italjani silijo v Albanijo. — Na francosko-nemškem bojišču srditi boji na severu ob morski obali.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 27. oktobra.

Tretjikrat že merimo svoje moči z Rusi: prvo-krat je bilo izhodno pred Lvovom, drugikrat zahodno za Lvovom in sedaj na velikanski bojni črti, ki sega od Varšave do Černovic. Tretja borba z Rusi se je začela za nas zelo častno. Avstrijska hrabrost je ote-la trdnjavno Przemysl iz trdnega objema Rusov ter potisnila ruske oblegovalce v prostor med Przemyslom in Lvovom, kjer sedaj traja borba že od 12. oktobra ter se kmalu pričakuje odločitve, in sicer ne v središču te naše delne bojne črte, ampak ali na severu pri mestu Jaroslav ali na jugu pri Samborju. V središču smo namreč mi in Rusi dobro utrjeni in zavarovani, zato tam bitka zelo počasi napreduje.

Toda bojna črta Jaroslav-Sambor med Przemyslom in Lvovom je le del naše celotne bojne črte, na kateri so sedaj zaposleni avstrijski vojaki in ki sega od Varšave do glavnega bukovinskega mesta Černovice. To celotno bojno črto lahko delimo v štiri delne bojne črte: 1. bojna črta Varšava-Ivangorod; 2. bojna črta Ivangorod-Jaroslav; 3. bojna črta Jaroslav-Stari Sambor in 4. bojna črta severno od Karpatov med Starim Samborjem in Černovicami.

Z bojne črte med Starim Samborjem in Černovicami izvemo, da se Rusi umikajo na izhodu ter zapuščajo tudi mesta severno od Černovic. Toda na izhodnem delu te bojne črte, južno od Lvova, dobivajo Rusi močne oddelke na pomoč. Mnogo jim je do tega, da jim ne pridemo za hrbet ter tako odločimo mahoma celo borbo med Ivangorodom in Samborjem v svoj-

prilog. Zato se nam zdijo tudi verjetnejša novejša poročila, ki pravijo, da Rusi utrijejo mesto Lvov in da ga nameravajo z vso silo držati. Trdilo se je namreč tudi, da Rusi zapuščajo Lvov, kar se nam zdi z ozirom na današnji položaj manj verjetno. V par dneh se seveda položaj temeljito spremeni in mi upamo, da se tudi bo, če le ruska premoč ni prevelika.

O bojih med Jaroslavom in Samborjem smo že govorili. Boji na tej črti so razven na najskrajnejših krilih pravi trdnjavski boji. Ped za pedjo zemlje je treba jemati globoko zakopanemu sovražniku, vsako posamezno višino se zavzame le z naskokom. Da se pa to doseže, je potrebno najprej močno artilerijsko streljanje, ki napravi sovražne postojanke zrele za naskok. Le pri Jaroslavu in jugovzhodno od Przemysla se bojno torišče še neprestano menjava, zato je tudi tukaj pričakovati odločitve. Dosedaj so naši na teh mestih dosegli lepe uspehe.

Z bojne črte Jaroslav-Ivangorod ali pravzaprav od izliva reke San v Vislo do Ivangoroda se nam je pretekli teden poročalo, da so se ob spodnjem toku reke San vršili živahnji boji med našimi in russkimi četami. Naše poveljstvo se je odločilo, da pusti Ruse na nekaterih mestih čez reko na zahodni breg, da jih naša armada ložje napade in pobije. Russka krde-la, ki so prekoračila San, so že na vseh krajih potisnjena trdo ob deroči reko. Pri mestecu Zarzecze, ki leži na desnem bregu reke, nekoliko nižje od izliva Taneva v San, so naši ujeli čez 1000 Rusov. Od tega dogodka naprej nimamo s tega bojišča nobenih poročil. Toda ne sme se nas krivo razumeti, ako govorimo o bojni črti Jaroslav-Ivangorod, kakor da bi mora-hotel s to označbo povedati, da stoji armada pod

posebnim poveljnikom. Nasprotno, kar je naših čet od Jaroslava ob spodnjem Sanu, spadajo in postopajo skupno z onimi, ki stojijo na črti izhodno od Przemysla ter tvorijo središče naše armade. One čete pa, ki stojijo ob Visli do Ivangoroda, spadajo gotovo pod poveljstvo našega levega krila, kojega glavna moč stoji med Varšavo in Ivangorodom. Čete severno od Karpatov pa tvorijo naše desno krilo. Izvolili smo to označbo le zaradi tega, da jasneje označimo črto, s katero ta teden ni nobenih poročil več.

Naše levo krilo stoji skupno z nemškimi četami med Ivangorodom in Varšavo. Deli naše armade so se pretekli četrtek, dne 22. t. m. nenadoma pojavili pred rusko trdnjavno Ivangorod, pobili tam dve russki diviziji, ujeli 3600 Rusov, zaplenili eno zastavo in 15 strojnih pušk. Sicer pa se na celi črti na obeh stranah, na naši in na ruski, vršijo neprehomoma priprave za glavni spopad. Naši kakor Rusi so pritegnili v bojno črto zopet več novih čet in tudi pred Varšavo je od naše strani vse pripravljeno, da se trdnjava napade, od ruske seveda, da se brani.

13dnevna bitka pri Przemyslu.

Dunaj, dne 26. oktobra.

Vojni poročalec "Reichsposte" na izhodnem bojišču poroča svojemu listu z dne 25. t. m. sledi: V bitki izhodno od Przemysla, ki traja že 13 dni, še ni padla odločitev. Do odločitve utegne priti na kakem krilu ali v okolišu Jaroslava, ali pa v bližini Sambora. Sedaj vozijo vlaki neprestano ranjence in ujetnike proti Ogrski, Govoricam, ki pravijo, da so Rusi zapustili Lvov, ni pripisovati nobene važnosti, pač pa onim vestem, ki pravijo, da Rusi utrijejo to mesto.

Brez imena.

"Ranjenec brez imena" — tako je štalo na križu na vojaškem pokopališču. Kako nemilo usodo nam kažejo te tri besede! Osamljen in zapuščen od vseh, tam zunaj v tujem svetu, daleč od dragih svojcev, umirati, odhajati v grob, ne da bi kdo jokal po pokojniku, tujec, neznanec, brez imena med tolikimi prebivalci mesta mrtvecev. V bolnišnico Rudečega križa v Zagrebu so prinesli pred nekoliko tedni ranjenca v stanju nezavednosti. Že poveljnik ga je izročil — brez imena! Nosilci ranjencev, ki so ga bili posrali med drugimi ranjenci, niso mogli najti njegove kapsule z legitimacijo. 11 ur po dohodu v mesto je ranjeni vojak izdihnil. Preiskava siromašnega njegovega imetja je spravila na dan od potu zamazano, zelo poškodovano fotografijo umrlega in pa pismo brez kuverte, ki mu je je pisal neki sorodnik na Češkem. — Na potu na pokopališče ga je spremjal nekaj vojakov. Na svežo gomilo so zasadili križ z napisom: „Ranjenec brez imena“. Uprava bolnišnice je pozivovala po svojih vojakov. Dala je napraviti posnetek fotografije ter jo poslala občini, v kateri se je utegnil muditi pisec onega pisma. Kimalu je prišel odgovor. V tujini umrli vojak je bil infanterist Josip Neubert, od nekega polka iz Češke in občina je obvestila svoje o njegovih smrti. Ko je mati porosila prve solze po edinem sinu, je ta že spal v večnem miru v hladni zemlji. Te dni je izginil zagonetni napis na križu ...

LISTER.

Kaj prioveduje Hindenburg.

Znani pisatelj Viktor Hahn priobčuje v nemških časopisih naslednji dopis z dne 15. oktobra:

Deležen sem bil sreča, da si tega moža od blizu pogledam. V avtomobilu znanega berolinskega zdravniku smo izza zadnje ograje iz bodeče žice pri krovski trdnjavi dospeli v ono Poljsko, za katere osvojeno iz stoletnega ruskega barbarstva se bori avstro-ogrško vojaštvo. Sneg in dež bijeta na avtomobilova okna, po pustinji pa brije izhodni veter. Zdi se, kakor da smo na bojišču. Na to nas spominja tudi mrtev konj ob cesti. Morje blata se zgrinja okrog avtomobila kakor bi ga hotelo požreti. Tриje avtomobili so zaostali. Tu in tam smo videli vojake, kako z mrzlično naglico zasipavajo lame ob cesti, ne meneč se za strašni snežni metež. Videli smo cele vrste ujetnikov; mnogi izmed njih so bili brezčutni in podivani, drugi zopet so dobro izgledali.

Potem smo zopet srečali ujetniške transporte. Tisoče in tisoče. Za njimi vozovi z ranjenci. Hrabri vojaki nam navdušeno kličejo in se zahvaljujejo za naše pozdrave. Židje, starci, mladenci, odrasli moški, ženske, otroci. Zopet kmečki voz. Avtomobili z darovi. Potem zopet ranjenci in ujetniki. To je vojna posetnica.

Končno smo dospeli v "Hindenburgovo", to je v njegovem glavnem stanu. — Ob 1/5. uri je generallajtnant

grof Schlippenbach spremil mene k vrhovnemu poveljniku izhodne armade, generaloberstu pl. Hindenburgu. Vesel sem bil, da sem našel tega moža v takem izbornem razpoloženju.

"Meni se izvrstno godi!" se nasmeje pl. Hindenburg. "Včeraj so naši čete pred Varšavo zopet potolkovali nekaj russkih armadnih zborov tako temeljito, da je bilo pravo veselje."

Pl. Hindenburg je pripovedoval dalje živahnino, veselo, radostno. Od tega se sme v današnjem času priobčiti le nekaj. Razložil nam je svojo taktiko, potem avstrijsko in končno rusko. Obsirno nam je opisal, kako je bilo v izhodni Pruski, ko ga je cesarjeva milost poklicala in kaj se je zgodilo pri Tannenbergu in Mazurskih jezerih.

Slavil je Avstrije, ki da so vstrajni, hrabri, živali. Ravnomočar so bili med Sanom in Vislo pognali Ruse v vodo.

Rusko topništvo dobro strelja, seveda strašno razmetava municijo. Pehota ni ravno slaba; ljudje streljajo stope in nimajo živev. Russka konjenica ni za nič.

"Pa Varšava?" ga vprašam.

"Naše čete stote, kakor sem reklo, pred Varšavo; zadnji boji so se vršili pred Varšavo. Obleganje se še ni začelo. Osvojitev Varšave ne bo delala posebnih težav. Utrdbe so zastarele in so jih hoteli že podreti, če se ne motim."

Prava slast je, biti na čelu taki vojski. Od generala do zadnjega moža je vse polno zaupanja.

Najnovejša poročila se nahajajo pred inserati.

Rusi zapuščajo tudi severno Bukovino.

Budimpešta, dne 26. oktobra.

V Cernovicah so vsa javna in zasebna poslopja nepoškodovana. Rusi z apuščajo tudi mesta s severno od Cernovic.

Borba za Varšavo.

Berolin, dne 26. oktobra.

Angleški list „Daily Telegraph“ poroča iz Peštrograda, da se boji za Varšavo vršijo samo nekaj milij zahodno in južno od Varšave. V gozdovih se bjejo ob upni bajonetni juriši. Mnogo vasi, ki so se jih Nemci in Avstriji polastili, dobijo zopet Rusi v roke, na drugi strani pa se nenadoma polastijo zopet avstrijsko nemške zavezniške čete postojank, v katerih so se Rusi čutili popolnoma varne. Rusi so imeli na nekaterih mestih zelo velike izgube. Pri nekem ruskem pešpolku so padli skoraj vsi častniki. Polk je v teku enodnevne borbe dobil 3 nove poveljnike, ki pa so zopet vsi zaporedoma padli.

Zrakoplovi nad Varšavo.

Haag, dne 26. oktobra.

Iz Varšave se poroča, da so nemški zrakoplovi ci metali na Varšavo bombe, s katerimi so usmrtili en dan 44, drugi dan pa 62 oseb.

Rusi priznavajo, da se umikajo.

Iz Stockholma se poroča, da je izdal ruski generalni štab uradno poročilo o poteku dosedanjih borb z Avstriji in Nemci, v katerem **Rusi sami priznavajo, da se umikajo pred našo in zavezniško nemško armado.**

Rusko poročilo se glasi: Mi smo svoje čete umaknili na desni breg Visle, da si napravimo trdno podlago za bodoče boje. Posrečilo se nam je, da smo pred Avstriji in Nemci zakrivali naše zelo težavno umikanje s tem, da smo z močnimi kozaškimi in infanterijskimi oddelki zadrževali prodiranega sovražnika. Nekaj naših armadnih zborov se je morallo v naglih marših v najhujšem dežju umakniti več kot za 200 vrst. (Ruska „vrsta“ je približno naš kilometer, kajti vrsta ima 1066 metrov.) Rusko umikanje je bilo radi narastih rek in velikega blata v dolinah zelo otežko. Z veliko vstrajnostjo so čete vse te zapreke premagale ter se utaborile v novih postojankah.

Ob tem času se je posredil nemški armadi, da se je približala srednjemu toku Visle. Isto tako so tudi avstrijske čete, ki so iz Galicije prodirale proti severu, dospele na levi breg Visle ter so se tako približale Varšavi. Avstrijska in nemška armada sta si pred Varšavo in ob levem bregu Visle utrdili svoje nove postojanke z okopami. Dobili sta tudi nova ojačanja, posebno jima je prišlo na pomoč več artillerije. Dne 13. oktobra so nemške čete v varšavski okolici in pri mestu Kodilicu napravile napad na ruske postojanke. S pomočjo železnice so Nemci spravili na bojišče vedno več novih bojnih sil, bili so se z izrednim junaštvom, posebno ob črti Blonje-Plaščno. Dne 17. in 18. oktobra so poskusili Nemci z zopetnim napadom, ki pa se je ponosrečil.

Po sedemdnevnih borbi so začeli Nemci v noči na 20. oktobra izpraznjevati svoje utrije postojanke, ker so ruske čete pri Nowo-Georgiewsku (severno-zahodno od Varšave) obkolile nemško levo krilo in je

O zimskem vojevanju v Rusiji.

Profesor Karl Ballod piše: Napoleon je ponesrečil v Rusiji zato, ker je njegovi armadi zmanjkalo živeža. V drugi vrsti so izdatno uplivale na usodo njegove vojske izgube in strašna zima. Namesto stare Napoleoneove ceste Kovno-Moskva in pota preko Petrograda v Moskvo se priporoča važnejša narodno-gospodarska cesta iz Galicije v Kijev, od tam preko Dnjepra do Jekaterinoslava; potem pot preko Poltave-Krakova v donski kraj in v Zarizyn, kjer se izdelujejo ruski topovi. Na tej cesti leže ogljeni in železniški rudniki, a južno od nje ruska žitna polja, iz katerih se redno izvaja do 10 milijonov ton žita na leto. Tu bi bila Rusija prijeta za srečo. Rusi bi si ne upali opustošiti teh krajev. Od Lvova do Zarizyna je 1500 km. Tu je tudi mnogo snežnih poljan. Dobra uprava more nadvladati vse težave. Brez pogojno so potrebeni ovčji kožuh, kajti armade ne bi mogle prenočevati po vaseh, marveč na odprttem. Avstrijska armada ima zimske kape in zimsko obuvalo. Nemška armada bi morala dobiti še zimske kape, kožuhe in čevlje. Do decembra bi moglo biti vse to gotovo. Da se vožnja ne poveča preveč, bi morala infanterija voziti seboj na saneh živeža za 60 dni. To ni nezmožna zahteva, ker bi se na saneh vozila lahko tudi opreme in strelivo, kar nosi sedaj vojak na sebi. Sani bi tehtale 84 kg. Prehodilo bi se po 12 km na dan. Če bi ne bilo sani, potem bi trebalo 100 do 150.000 konjev poleg 120.000 konj kavalerije in artillerije. Pešci bi mogli rabiti sani za postelje, a ne smemo pozabiti tudi na železnice, ki bi se kmalu zgradile.

bilo tudi nemško desno krilo pri Gori-Kalvariji (južno-vzhodno od Varšave) ogroženo. Ruske čete stoijo sedaj v zmagovalem boju s prednjimi nemškimi krdeli ter so začele na celi črti z ofenzivo (napadanjem).

Rusi dosedaj izgubili okoli 1000 topov.

Nemški listi pišejo: Rusi so dosedaj izgubili že okoli 1000 topov, bodisi, da so jih zaplenili Nemci, oz. Avstriji, ali pa so neprorabni. Rusi bi radi te izgube nadomestili z nakupom novih topov v neutralnih državah. To jim je pa sedaj nemogoče, ker so Dardanele zaprte in ne bi mogli nakupljenih topov spraviti domov.

Rusom primanjkuje streliva in topov.

Vojni poročevalci berolinškega lista „Berliner Tageblatt“ piše svojemu listu sledenje: V vseh zadnjih bojih Nemcev proti Rusom se je opažalo, da primanjkuje Rusom streliva, strojnih pušk, navadnih pušk in tudi topov. Po površni cenitvi so nemške in avstrijske čete zaplenile dosedaj okrog 1500 russkih topov in strojnih pušk ter na stotisoč drugih russkih pušk. Ni pa za Ruse tako lahko, nadomestiti te izgube. Francoska orožarna (Schneider-Creuzot) ne pride več v poštev, ker mora izdelovati orožje za lastno delo, istotako tudi ne pride v poštev nemška tvrdka Krupp. Anglija ima sama za se premašo orožja, russka orožarna Putilow pa ni tako opremljena, da bi zamogla izdelovati vse raznovrstne topove, osobito velikih topov in havbic ne more izdelovati, vsled česar je ravno pomaranjanje te vrste orožja posebno občutno za Rusijo. Budimpeščinski list „Pester Lloyd“ pa poroča, da pripovedujejo russki ujetniki, ki so bili ujeti v bojih pri Przemyslu, da morajo russki vojaki zelo stediti s strelivom, katerega že občutno primanjkuje.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 27. oktobra.

Poročila, ki prihajajo z našega južnega bojišča proti Srblom in Črnogorcem, so tokrat bolj skromna. Težko je, iz došlih nam poročil napraviti jasno sliko, kako in kje stoji sovražna armada. Edino uradno poročilo, ki ga je izdal v petek, dne 23. oktobra, bosanski vojaški poveljnik general Potiorek, nam naznana, da so se vršili v četrtek, dne 22. oktobra, pri mestu Rogatica, izhodno od Sarajeva, v Bosni boji med našimi četami ter Srbi, ki so udrli na naše ozemlje in tam plenili. Naši so pognali Srbe ob cesti, ki vodi iz Rogatice mimo Višegrada čez Mokro-planino v Srbijo. Večji boji so se vršili pretečeni teden tudi ob srednjem toku Drine, jugoizhodno od Dolnjega-Tuzle, ali če vzamemo srbsko stran, zahodno od srbskega mesta Valjevo. Srbi so posebno z Jagodine-planine (pogorje na srbski strani južno-izhodno od naše trdnjave Zvornik) upadli večkrat v Bosno in tako skušali ogroževati naše postojanke. Po tridnevnih vročih bojih, ki so se končali v sredo, dne 21. oktobra, se je avstrijskim četam posrečilo, da so pregnale Srbe z Jagodine-planine. Srbi so bili na tem visokem gorskem grebenu močno utrjeni. Jagodina-planina je za našo armado velikega pomena. S te višine lahko obvladujejo naši topovi daljno planjavo, ki se razprostira proti srbskemu mestu Valjevo. Na severni strani Jagodine-planine pa imamo še trdnjavu Zvornik, ki zadržuje Srblom upad v gornji del izhodne Bosne. Iz teh poročil je posneti, da se bije glavni del naše armade proti Srblom v prostoru med Mokro-planino in trdnjavu Zvornik.

Boji proti Črnogorcem imajo le podobo manjših prask. Črnogorci grozno trpijo vstop vojske. Dežela je brez denarja, brez živeža in tudi vojakov ima silno malo. Na Lovčenu se nahajajo francoski topničarji, ki so v zelo slabem položaju. Kakor v Črni zori, tako vladajo tudi v Srbiji tužne razmere.

Kralj Peter je bolan, tako da menda z njegovo ženitvijo ne bo nič, princ Aleksander in Jurij pa sta ranjena. Rusi pošiljajo Srblom pomoč po Donavi.

V Savi je po noči, dne 22. oktobra, zadel naš topovski čoln „Temes“ ob srbsko mino in se potopil. Ponesrečilo je 33 vojakov, drugi so se rešili.

Avstrijci zasedli Jagodino-planino.**12 naših ujelo 97 Srbov.**

Zagreb, 23. oktobra.

Vsi tukajšnji listi prinašajo naslednjo brzozjavko: Po tridnevnih bojih v Srbiji so osvojile naše čete Jagodino planino. To je najmočnejša srbska postojanka, ki nam je dozdaj prišla v roke.

Vsak dan pripeljejo mnogoštevilne srbske ujetnike v Sarajevo. Včeraj je tudi prišel oddelek 275 srbskih ujetnikov, med katerimi je bilo 41 častnikov in 73 komitašev. Vsi so bili ujeti pri zavzetju Jagodine planine. Ujetniki pripovedujejo, da so morali stati po cele dneve v bojni vrsti in da je bil bol za

to planino tako strašen, da niso mogli vzdržati svojih postojank nasproti prodirajočim avstrijskim četam in da so se morali udati.

Jagodina planina leži kakih 10 km od Drine na srbskih tleh zahodno od mesta Valjevo.

Srbi pri Mokro-Rogatici tepeni.

Berolin, 23. oktobra.

General Potiorek uradno razglaša: Močne srbske in črnogorske čete, ki so svoj čas udrle v izhodno Bosno ter so tam plenile in morile, so bile dne 22. oktobra (četrtek) na obeli straneh ceste Mokro-Rogatica hudo tepenje in vržene nazaj. Podrobna poročila o teh bojih, v katerih so se naši posebno juhaško borili, še sledijo.

Rogatica je malo bosansko mesto na cesti, ki vodi iz Sarajeva čez Mokro v Srbijo. Mesto je oddaljeno kakih 35 km od srbske meje. Mokro planina pa leži na srbskih tleh tik ob bosanski meji.

Kako se je potopil „Temes“.

Budimpešta, dne 26. oktobra.

Podčastnik, ki je bil na podonavskem monitorju (čoln s topovi) „Temes“, pripoveduje v madžarskem listu „Az Est“ o potopu te ladje sledenje:

Dne 22. oktobra zvečer je bil „Temes“ poslan iz Šabca po Savi proti mestu Kupinovo, ki je oddaljeno kakih 50 km od Šabca. Namen „Temesove“ vožnje je bil važno poizvedovanje. „Temes“ je tudi došel v Kupinovo; med potjo so ga Srbi z desnega brega Save obstreljevali s topovi in puškami, a brez uspeha. Ladjica je neustrešeno odgovarjala ter je s svojimi topovimi streli takoj dobro pogodila sovražne postojanke, da je moral nekaj srbskih strojnih pušk kmalu utihnil. Ko je „Temes“ opravil svoje poizvedovanje, se je pri Kupinovem obrnil nazaj. Bilo je nekako ob ½ uri po noči, ko je ladjica došla do mesteca Grahovce, kjer ležijo v Savi takozvani „Cesarski otočki“.

V tem trenotku je zadonel grozen pok. Tuk pod ladjinim prostorom za strelivo se je razpočila sovražna na mina. Učinek je bil tako silen, da je bil hipoma velik del ladlige razdejan. „Temes“ se je začel potapljati in voda je udrla v notranjost ladje. Razpočil je tudi parni kotel. Poveljniški most se jeagnil na stran, a še ostal nad vodo. Stroji so takoj obstali, tudi električna naprava ni več delovala. Ladjica je bila v popolni temi. Vse to se je zgodilo v nekaterih minutah. „Temes“ se jeagnil popolnoma na stran in valovi so pljuskali čez krov. Moštvo in častniki so storili vse, da bi rešili ladjo. Rešilna dela so se izvršila popolnoma v redu. Moštvo je ostalo do zadnjega hipa na svojih mestih ter je sledilo hladnokrvno poveljim častnikov. Skušali so spraviti vodo iz notranjosti ladje, a zman. Med tem so opazili, da se na srbskem bregu Save zbira gruča ljudi. Začeli so padati tudi streli. „Temes“ je dajal znamenja z raketi in na ta način klical nek sledenči mu patruljni čoln na pomoč. Čoln je res tudi došel in vzel ranjence na krov.

Ko smo videli, da se ladjica ne da rešiti, so se tudi častniki z moštvom podali na patruljni čoln. „Temes“ se je nato potopil, vendar je še ostal poveljniški stolpič, prostor s topovi in del krova nad vodo. Od moštva se je pogrešalo 33 mož. Od teh se jih je največ ponesrečilo vsled razpoka parnega kotla. Ko smo reševali ladjo, smo naleteli na več razmesarjenih trupel v delov človeških teles. Da so ostali vsi častniki nepoškodovani, se imajo zahvaliti slučaju, ker so se vsi nahajali ob času nesreče na poveljniškem mostu, ki je ostal nepoškodovan. Ko je napočila zora, je prišla naša infanterija s čolni k potopljeni ladji, da reši, kar se je še dalo rešiti.

Moštvo rešene ladje je prepeljal patruljni čoln v Jarak ob Savi in od tam v Mitrovico, kjer so se premočeni in izmučeni vojaki preoblekl v obleko za pesece. Srbi so tudi patruljni čoln obstreljevali. Svoje lastne obleke rešeni mornarji niso več imeli. Rešenih ranjencev je bilo 10, katere so spravili v mesto Rum. Drugo moštvo se je prepeljalo v Budimpešto. „Temes“ je bil že od začetka vojske v službi in je bil ona ladja, ki je oddala prvi strel na Belgrad.

18 srbskih izdajalcev usmrčenih.

Sarajevo, dne 25. oktobra.

„Sarajevoer Tagblatt“ priobčuje uradno poročilo iz Tuzle, da je bilo ondi dne 20. t. m. po vojnem pravu usmrčenih 18 srbskih prebivalcev iz okraja Kladanj, in sicer radi zločina proti državnemu vojnemu sili, zagroženega bližanja, dalje, da so imeli pod streho sovražne čete in jih oskrbovali z živežem, jim služili kot vodniki in se deloma tudi na njihovih strani borili in udeleževali plenitev; končno so grozili mohamedanskemu prebivalstvu s požigom domov, ako istih samo ne zapusti.

Crnogorci jezni.

Dunaj, dne 25. oktobra.

V Cetinju vlada velika nevolja, ker ni moglo francosko brodovje preprečiti obstreljevanja Bara. — Francoski topničarji na Lovčenu so v zelo žalostnem stanju.

Kaj pričujejo slovenski junaki.

Junaški 26. deželno-brambovski pešpolk.

Cetovodja Kalist Ketiš od 26. deželnobrambowškega pešpolka (Maribor), doma pri Sv. Trojici v Slov. gor., nam piše:

Najprej pozdrav cenjenemu uredništvu in vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“. Vrnim sem se, službujoč pri mariborskem, po večini slovenskem domobranskem pešpolku št. 26 iz Galicije, ker sem bil ranjen od šrapnela v koleno desne noge. Veliko sem čital v različnih časnikih od raznih polkov o njihovi hrabrosti. Tudi o našem domačem pešpolku št. 26 bi imeli dokaj povedati, kako so se vrli slovenski junaki pod težavnimi razmerami borili hrabro in junaško.

Peljala sva se z nekim ranjenim korporalom skupno iz Ogrskega proti domu. On je bil že prvi dan, ko smo prišli v ogenj, težko ranjen od šrapnela v rebra tako, da je obležal in izgubil veliko krv. Bilo je okoli 10. ure ponoči. Naši so se morali umakniti in Rusi so šli za njimi. Ostala sta na istem mestu še dva ranjenca našega polka, eden težko in drugi lahko ranjen. pride pa do njih neki ruski častnik s svojim oddelkom. Vprašal je našega ranjencata, če ima obvezo. Ker je pa ta prej svojega tovariša obvezal, ni imel nobene obveze več pri sebi. Nato vzame ruski častnik obvezo od nekega ruskega pešeca ter obveže lastnorično našega korpora tako močno, da ni več krvavel in je tudi njegovega tovariša obvezo izboljšal. Ruski vojaki so slekli vse tri do bluze, tako, da so bosonogi v spodnjih hlačah ostali ležati. Zraven postavijo za stražo nekega ruskega rezervista in odidejo dalje. Čez nekaj časa odloži ruski vojak puško ter se nekoliko odstrani. To priliko brž porabi eden naših ranjencev in ustrelji Rusa z njegovim lastnim orožjem. No, kaj pa zdaj? Naprej! Tako so hodili počasi že precej dolgo, kar zaslišijo precej bližu jezdece. Gotovo, da niso naši, to je bilo takoj vsakemu jasno. Bili so kozaki. Kaj pa zdaj? K sreči je bilo čisto v bližini močvirje in grmovje. Tja se spravijo in počakajo, da kozaki odidejo. Sedaj pa so tudi že opešale moči našm korenjakom. Eden je postal kar v močvirju in oni, ki je bil lahko ranjen, hoče sam naprej. Vendar ker je videl, da je še življenje v našem korporalu, oprta ga na rame in ga prinese v gozd. Začelo pa je zebsti oba, kajti bila sta mokra do kože. Korporal je obležal pod nekim drevesom in drugi gre malo pogledat, če je varno, vendor ga ni bilo več nazaj, mogoče so ga Rusi zopet ujeli. Z zadnjimi močmi se začne zopet po vseh štirih piaziti naš fant dalje. Po naključju je ležala v bližini koca (odeja) od nekega kozaškega konja. V to se zavije in zaspri. Toda ni mu bilo dovoljeno, dolgo počivati. Začele so švigtati krogle. Najbrž ga je slišala kaka straža, ko je zdihoval vsled bolečin. K sreči ga ni zadebla nobena krogla. V groznom strahu in silnih bolečinah se je plazil do dneva po gozdu, na kar je kakor v sanjah zagledal pred seboj naše vojake. Padel je v nezavest. Zbudil se je še-le v bolnišnici čez par dni. Rekel mi je: Nič se nisem bolj bal ko pa ujetništva.

Bilo je dne 26. avgusta popoldne. Rusi so obstreljevali vas, kjer je bila moja četa. Silno težko je bilo nam, neopaženo priti naprej. Menda so pa le ovohali naše stališče, ker granate in šrapneli so sipali na nas, da je bilo groza. Stal sem za neko hišo in opazoval potek boja na naši strani. V tem zapazim pred hišo hruško in rumeni sad na njej. Oh, mislim si, to je pa škoda, da bi jo Rusi dobili v roke; tudi mi znamo hruške jesti. In izkazal sem se junaka pri hruškah, hitro sem jih imel polne žepe in fantje so mi bili hvaležni za nje. Solnce se je nagibalo k zatonom. Izgubili smo malo zvezo med seboj, kajti Rusi so nas silno ovirali pri prodiranju, ostal sem sam in moja četa je bila razkropljena; vendor, kakor sem pozneje izvedel, so se naši fantje zdržali z drugim oddelkom. Slučajno je bil pri nas tudi naš stotnik. Kaj je tukaj storiti? Gospod stotnik mi da povelje, da zberem par mož, ki so bili v bližini razkropljeni ter ostanem na vsak način v gozdu. In res: povelje je povelje. Spravil sem skupaj 12 mož, med njimi slovenskega fanta, izvrstnega strelnca. Čakali smo in opazovali. Kar zapazim kakih 14–15 sto korakov pred nami sovražnika. Po posameznim Rusi so smukali v gozdič, ki je ležal kakih 1200 korakov pred nami. Kaj pa sedaj? Gotovo jih je bilo že precej v gozdiču. Na to zapazim, da se nekateri svuščajo v gozd, v katerem smo bili mi. Gozdič se je zožil pred nami v obliku trikota. Sedaj pa fantje na delo!! Boljše strelce spravim skupaj in zapovem: „Ogenj!“ Moj tovaršfajtar je pogodil že z drugim strelom sovražnika, ravno tako jaz. Rusi, kateri so še vedno nadaljevali s prodiranjem v smeri proti nam, so bili gotovo prenečeni. Naso nas pričakovali. Vendar se niso dali kar tako ustrašiti. Naše puške so tako dobro delovale, da se je le nekaterim posrečilo, priti v gozd. Moj prijatelj je gotovo postreljal kakih 25 ruskih glav, jaz pa kakih 7, ker jaz sem moral tudi paziti, da nam prišel sovražnik za hrbet. Samo nekaj patron je imel še vsaki mož. Kaj bo zdaj? Nazaj ne smemo, Rusov pa je vedno več! Poslal sem dva moža nazaj,

da poskrbita za strelivo. Sreča nam je bila mila. Nasla sta strojno puško in strelivo. Zaukazal sem kar najhitrejše streljati. Rusi so obrnili vso pozornost na nas in nas obispali s strelji. V tem trenotku začne po kati naša strojna puška in grozna zmešnjava je nastala v ruskih vrstah. Rusi so padali kakor snopje za žanjecami. Kmalu nato sem zapovedal naskok z jurišem. Iz grl zadoni zmagovali „Hura!“ in hajdi z golimi bajoneti proti sovražniku. Rusi so se zbalili našega juriša, opazi-i so najbrž, da imajo ostro brušene bajonet. Le en častnik je ustrelil proti nam in tudi zadel, vsi drugi Rusi so pobegnili ter pustili syoje krušnake, ruške itd. za seboj, da so lažje utekli. Mi smo izvabili samo enega moža. Našen ruske čete, ki smo jo premagali, je bil, priti za hrbet našemu bataljonu, ki je bil v tistem ... dalje na levo. Naso malo krdelo ga je resilo zatočene. Naši fantje so na reki rekli: „Bojijo se nas pa le „seksundevanevarjev!“ Naš volk je imel potem boj za bojem.

Za danes končam, obljubljam pa, da prihodnjih voročam kaj več, n. pr. kako smo v Galiciji prašiče pekli itd.

Vse za vero, dom, cesarja!

Pismo Slovence-praporščaka z južnega bojišča.

Draga moja sestrica! Vprašaš, kako mi je. Hvala Bogu, v obče moram reči, da mi dosedaj ni hudega, upam tudi v prihodnje najboljše. Vse stnosti: zimo, dež, napore prenašam nekako zlahkoto, da se sam sebi čudim. Kot adjutant (pričebnik) v bataljonu imam sicer tudi vč opravila. Vsemu se človek privadi, tako tudi bojnemu polju. Sedaj, ko ti pišem, čuje se od vseh strani žvižganje granat in šrapnelov, naših in srbskih, gromenje težkih in lahlkih topov, vsak hip sliši razpok teh krogel, ena se razleti bližje, druga nekje v daljavi. Vse imajo namen, uničiti življenje, a vzliti temu si miren, svest si si, da vsaka krogla ne zadene, posebno, ker streljajo Srbi jako visoko. Nekako zadovoljen si, da krogla ni pogodila nobenega okrog tebe ... Tako je dan za dnevom. Po noči se nekoliko pomiri, tu in tam se čuje več strelijanja, ta ali oja patrulja se je preveč približala. Vse to čuješ napol v spanju, a ne pride ti na m' sel, da bi zaradi tega vstal, to mi nikakor ne moti počitka. Le kadar me pokliče telefon, skočim h tro kvšku. Takšni smo vši, hladovrnni, mirni, vstrajni. Vojašto je dobre volje in izredno vstrajno vkljub vsem velikim naporom. Tako mine dan za dnevom in mi napredujemo, sovražnik se nam pa umika, ki je že skoro popolnoma uničen. Mnogokrat pribreži k nam srbski vojaki, ker nimajo oblike in ne hrane. Naši pa dobre dnevno hrano in vse to jih drži navzle dežju, zimi in naporom v dobrem razpoloženju. To naj bo mala sličica vsakdanjega mojega življenja. Kadar je pa večja bitka, ti pa krogle na gosto švigači okrog glave in topovi mogočnejše orijo svojo smrtno pesem. — A vse to bom popsal lepše, ko se vrnem, ako Bog da.

Eden Slovenec proti 15 Rusom.

Iz Krasnoga v Galiciji nam poroča vojak 87. pešpolka, Martin Jazbec, sledete: V tej vojski smo imeli priliko, občudovati hrabrost naših fantov. V bolnišnici v Novem Sandecu leži na levi roki ranjen slovenski mladenič Fr. Černevšek iz Nove Šihte nad G. Gradom, ki s je na čuden način rešil smrt ali ujetništva. Dne 18. oktobra mu pride na nekem hribu 10 do 15 ruskih kozakov nasproti. Hceli so poškodovati naše telefonične žice in naprave. Kljub velikim naporom. Tako mine dan za dnevom in mi napredujemo, sovražnik se nam pa umika, ki je že skoro popolnoma uničen. Mnogokrat pribreži k nam srbski vojaki, ker nimajo oblike in ne hrane. Naši pa dobre dnevno hrano in vse to jih drži navzle dežju, zimi in naporom v dobrem razpoloženju. To naj bo mala sličica vsakdanjega mojega življenja. Kadar je pa večja bitka, ti pa krogle na gosto švigači okrog glave in topovi mogočnejše orijo svojo smrtno pesem. — A vse to bom popsal lepše, ko se vrnem, ako Bog da.

Odlikan slovenski fant.

Iz Leđenic na Koroškem se nam poroča:

Iz naše občine je šlo več fantov na vojsko, in med njimi tudi Franc Resman, četovodja pri oddelku strojin pušk III.-7. pri domačem 7. pešpolku. Domna je bil eden izmed najboljših, neustrašenih, slovenskih fantov, ki ga nikjer ni manjkalo, kadar ga je klicala narodna dolžnost. Takega se je izkazal še tudi na bojišču in je prejel „za svoje junashko zadržanje pred sovražnikom, za svoje požrtvovalno, vedno najbolj uspešno delovanje“ cesarsko odlikovanje, in sicer srebrno hrabrostno kolajno I. razreda. Njegov stotnik, ki je poslal odlikovanje njegovemu očetu, je pisal ob tej priložnosti to-le: Ponosen na to, da smem tega junaka štetiti k svojem oddelku. Vam pošljem Najvišje odlikovanje. V svojo največjo žalost moram priznati, da mi ni znano, kje da se nahaja

Vaš že dne 10. septembra pri Bardatowu s streliom v prsa ranjeni sin. Ceravno je treba reči, da je hudo ranjen, zaupam vendar v Boga, Vsemogočnega, da je obvaroval tega pridnega, otroško mi udanega, od vseh nas ljubljenega in spoštovanega podčastnika še živega. Žalibog so bila vsa moja dlosečanja povprševanja brezuspešna, vendar pa mi pravi glas srca, da mora biti živ. Vaše blagorodje, ne izgubite poguma, zaupajte na božjo pomoč, povejte vsem sorodnikom in znancem v lepi koroški deželi, da se bo polk z upravičenim ponosom vedno spominjal tega junashkega poveljnika in da bo njegovo ime ostalo nepozabno, dokler živijo. „Khevenhüllernci.“

Kako sem se rešil ruskega ujetništva.

Rusi radi pijejo „vodko“.

Slovenski dragonec Franc Vibler je prišel v boju za Przemysl v rusko ujetništvo. Bil je s tremi drugimi tovariši v ruskom taborišču. Rusov je bilo en bataljon. Okrog večera naznani ruski častnik, določen ujetnik drugi dan poslan v Rava-Rusko in od tam na Rusko. Ko je nastopila tema, so se naši fantje pogovarjali na tistem, kako bi bilo mogoče, jim utetiči Dragonec Vibler pravil: „Ruskemu podčastniku bomo povedali, da je kake četr ure od tukaj shranjena čutara najboljšega žganja (Rusi pravijo žganju „vodka“), katero smo skrili v nek grm.“ Mi smo ležali bolj ob strani taborišča. Ko pride ruski podčastnik, ki je nadziral stražo na tem koncu taborišča, v našo bližino, mu začnemo bolj po tihu klicati: „Vodka, vodka!“ Rus je postal pozoren in me vpraša v slab nemščini: „Ali imaš kaj vodke?“ Povem mu, da jo imam, a ne tu, ampak kake četr ure od tukaj. Rus gre natot ka straži in se kmalu zopet vrne. Po taborišču je vse smrčalo; Rusi so bili od napornih bojev močno utrujeni. Podčastnik se skloni k meni in pravi: „Ali si govoril resnico?“ Jaz mu pravim: „Lagati mi Avstriči sploh ne znamo.“ — „Dobro“, odgovori Rus, „ti greš sedaj z menoj in mi pokažeš prostor, kjer imate skrito vodko“. Pravim mu: „Vzeti moraš nas vse tri seboj, ker v tem je mogoče, da jaz sam ne bi mogel najti prostora, kjer je skrito žganje.“ — „Pa najgresta še ona dva“, odgovori Rus, „a zvezal jima bom roke na hrbtnu, da ne moreta uteči, ti pa moraš korakati tik poleg mene“. — Plazili smo se tiko kot miš iz taborišča. Podčastnik je vzel tri tovariše od straže seboj. Jaz sem med potjo zadel ob bajonet. Neopaženo sem ga vtaknil pod suknjo. Ko smo prišli do onega prostora, kjer je bila skrita „vodka“, sem šepnil tovarišem: „Boditi pripravljen! Korajža velja!“ Rusi so mislili, da kohnem po naše, ker nisem hitro naletel na grm, kjer je skrito žganje. Po kratkem iskanju sem res našel grm z žganjem. Rusi so si veselja meli roke. Iz previdnosti je dal Rus čutaro najprvo meni, potem pa so ga sekali Rusi kar po koži. Nalili so se avstrijske slirovke in pilki kakor žolne. Jaz sem se pa na skrivenem veselil. Ni trajalo dolgo in že so bili Rusi pijači kot muhe. Sedaj ne premisljjam več dolgo in zasadim podčastniku bodalo v prsa. Predno so se drugi trije zavedli, kaj se je zgodilo, so že ležali po vrsti v svoji krvi. Hitro sem osvobodil svoja tovariša vezni na rokali ter jima velej, naj vzameta mrtvih Rusih. Drugi dan sem bil ranjen v nogi in tako nimam več prilike, da bi napajal Russe z našo slirovko.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 28. oktobra.

Dogodki med Varšavo in Ivangorodom hi reje dozorevajo, kakor se je včeraj mislilo. Na tej bojni črti se nahaja po cesti vojaških izvedencev okoli eden in tričetr milijona Rusov. Tudi tukaj ob srednjem Visli (t.j. med Varšavo in Ivangorodom) se pričakuje v kratek odločitev. Razločevati moramo na podlagi najnovejših poročil dve vojni skupini: 1. nemška armada zahodno in jugozahodno od Varšave in 2. skupina nemško-austrijske armada, ki se razprostira v črti severno od Ivangoroda ob Visli. Nemcem se je pri Varšavi v posebilo, da so pognali vse ruske čete na zajo, ki so v velikem številu prekoračile Vislo. Tudi drugi russki poskus, priti čez Vislo, se je ponosrečil, ravno tako tudi ob koljevalni poskus severozahodno od Varšave sem.

Pred Ivangorodom se bijejo že dalje časa hudi boji. Najprej sta dve russki diviziji izpadli iz te trdnjave, a naše čete so jih iznenadile in porazile. Toda zopet in zopet so Rusi poskušali, da bi predali naše vrste. Neuradna poročila pravijo, da se obleganje Ivangoroda srečno nadaljuje in da so že tri utrdbi v naših rokah. Pred Ivangorodom stojijo baje naši in nemški oblegovalni topovi, kakor pred Antverpnom. Močne ruske čete so se v severozahodno od Ivangoroda in južno prekoračile Vislo. Ter ruske čete so avstrijsko-nemške čete usta v ile, a po današnjih poročilih so dobili Rusi pomoč, bržkone iz pokrajine Suwalki, ter so zopet prekoračili Vislo. Boj med nami in Rusi se nadaljuje in se za nas dosedaj ugodno razvija.

čilih so dobili Rusi pomoč, bržkone iz pokrajine Suwalki, ter so zopet prekoračili Vislo. Boj med nami in Rusi se nadaljuje in se za nas dosedaj ugodno razvija.

J u ž n o - z a h o d n o o d I v a n g o r o d a stojijo močna avstrijsko-nemška krdela. Od tam prihajo zelo ugodna poročila. Najprej smo ujeli 8000 Rusov, a dne 26. oktobra zopet 10.000 Rusov. To so prijetna poročila. Toda odločitev še ni padla.

Cete, ki so prodirale preko Karpat in se nahajajo v posameznih skupinah ob črte Sambor-Cerovice, stojijo sedaj pred n a j t e ž a v n e j š o n a l o g o , da prekoračijo Dnijester z obsežnimi močvrji in se približajo Rusom za hrbet.

Pred Ivangorodom.

Krakov, dne 27. oktobra.

Od vojaške oblasti pregledani 1. st. "Goniec Censtochowskie" poroča dne 24. oktobra, da so nemške in avstrijske čete pred Ivangorodom zasedle tri zunanje trdnjavske utrdbe. Obstrelevanje Ivangoroda, ki je trajalo že 14 dni, tako dolgo ni imelo pravega uspeha, dokler se k obstrelevanju ni pritegnilo znanih težkih oblegovalnih topov. Ti topovi so pripomogli, da so že padle zunanje tri utrdbe. Okolina trdnjave Ivangorod je vsa razdejana. Mesteca Kozenice, Gniewozow in Janowice (v okolini Ivangoroda) so podobna razvalinam.

Drugo poročilo, došlo iz Berolina, pravi: Položaj naših čet pred Ivangorodom je zelo ugoden. Pričakuje se, da bo padla trdnjava že koncem tega tedna. Na severni trdnjavski strani so prekoračili 2-3 ruski armadni zbori reko Vislo. Ti kori bi radi rešili trdnjavo našega obleganja.

Boji pri Jaroslavu.

Okoli Jaroslava se vršijo zelo hudi boji. Iz poročil ni spoznati, ali je Jaroslav v naših ali russkih rokah, kajti vojni poročevalec "Tagespoche" pravi: "Ruske čete, ki so prodirale preko Jaroslava, so mestoma prišle v zelo težaven položaj. Ujeli smo več tisoč mož."

"Grazer Volksblatt" pa poroča z dne 27. oktobra: Položaj na severnem bojišču je danes zelo ugoden. Sovražnik je pri Jaroslavu prodiral, a bil odbit.

Eden avstrijski kor ujel 10.000 Rusov.

Dunaj, dne 27. oktobra opoldne.

Generalni štab uradno razglaša:

Položaj v srednjem Galiciji je neizpremenjen. Južnozahodno od Ivangoroda se naši kori bojujejo z brezprimerno vstrajnostjo zoper močnejšega sovražnika. V teh borbah je en sam naš kor ujel 10.000 Rusov.

Tretjina ruskega armadnega zbora v Visli utonila.

Berolin, dne 27. oktobra.

Berolinski list "Deutsche Tageszeitung" javlja, da je v bojih južno-izhodno od Varšave utonila ena tretjina sibirskega armadnega zbora, ki je bil na begu čez reko Vislo.

"Pridemo kmalu."

"Nova Reforma" poroča iz Sanoka (Jugozahodno od Przemysla): Ko so Rusi zasedli mesto, je ruski general Chitrow naložil prebivalstvu 10.000 K vojnega davka in zaprl 5 talcev. Se istega dne je mestni župan izročil generalu 13.000 K — vsekakor v russkih bonih, ki jih je dobilo prebivalstvo od Rusov namesto plačila. To je generala zelo razjezilo ter je grozil, da bo dal mesto obstrelevati. Tedaj se je prikazal nad mestom avstrijski zrakoplov in metal v mesto listke z vsebino: "P r i d e m o k m a l u!" To je dalo prebivalstvu novega poguma. Nenadoma so Rusi odšli in kmalu nato so prišli v mesto huzarji, ki jih je prebivalstvo vrskaje sprejelo. Meščani so nato izdali vsa russka skrivališča in neki Sanocjan je z lovsko puško sam ustrelil 9 kozakov. Ko so Rusi izvedeli za to, so hoteli mesto bombardirati z višine Glinicka. A predno so mogli svojo namero izvesti, so dospele močne avstrijske čete in jih pregnale iz njihovih postojank; mesto Sanok je bilo rešeno.

"Ljubezljivi" Rusi.

Iz Sanoka se poroča, da so pripovedovali ruski častniki, ki so bili v Sanoku, da so bili odposlani proti Avstriji le olikani deli ruske armade; proti Avstriji odposlani kozaki so sposobni za salon; "divje" kozake so pa poslali proti Prusom.

Nemško-rusko bojišče.

Maribor, dne 28. oktobra.

Na izhodno-prusko-ruskem bojišču prodirajo nemške čete proti reki Njemen in proti mestu Avgustovo kakor tudi proti Osowiecam. Prodiranje Nemcev v tej smeri ogroža važno železniško progo Varšava-Bjelostok, ki je glavna železniška proga za dovoz potrebščin za glavno rusko armado, ki se nahaja ob srednjem toku reke Visle. Vsled prodiranja Nemcev v izhodni Prusiji so morali Rusi oslabiti svojo armado med Varšavo in Ivangorodom za 300.000 mož, kateri so odposlali proti prodirajočim nemškim četam, vrhu tega so pa še morali pritegniti novih ojačanj iz vojaškega okraja Wilna, ki so bila namenjena za rusko armado, ki se nahaja med Varšavo in Ivangorodom. Prodiranje Nemcev iz izhodne Prusije v Rusijo je zelo razbremenilo avstrijsko-nemško armado ob Vissi.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 28. oktobra.

V veliki borbi na Francoskem sta dve točki, kjer se sedaj vrše posebno ljuti boji, in sicer v okolici Verduna, kjer Nemci počasi, toda stalno prodirajo in na severnem nemškem krilu ob francosko-belgijski morski obali. Pred Verdunom so spravili Nemci veliko število onih velikanskih oblegovalnih topov in avstrijskih motornih baterij, ki so tako uspešno obstreljevale in v tako kratkem času užugale vse belgijske in severno-francoske trdnjave. Padec Verduna bi bil za Nemce velika pridobitev, ker bi bila na tej strani predrta francoska bojna črta.

Tudi na severnem nemškem krilu ob francosko-belgijski morski obali se vrše izredno trdovratni boji, v katere so posegle tudi angleške vojne ladje. Francosko-angleške čete so srdito in vstrajno branile Nemcem prehod čez zaliv Yser-Iper, vendar se je Nemcem posrečilo, priti čez ta zaliv, od koder sedaj prodirajo uspešno proti Dünkirchenu in Calaisu. Ce se posreči Nemcem, zavzeti Dünkirchen, Calais in Boulogne, bi bil prevoz angleških čet na Francosko zelo otežkočen, da, skoraj onemogočen, in tudi za Anglijo samo bi bila velika nevarnost, ako bi se Nemci utrdili ob morski obali Dünkirchen-Calais-Boulogne.

Zato navdaha prodiranje Nemcev proti Calaisu Angleže z velikim strahom. Na črti Calais-Lille se pričakuje velika bitka. Na ostali bojni črti ni nobenih bistvenih sprememb.

Boji za Calais.

Rotterdam, dne 26. oktobra.

Boji med Ostendom in Niuportom se od obeh strani bijejo z največjo strastjo. Nemcem se gre, da pridejo v Calais, kjer nastavijo svoje topove proti angleškemu brodovju in ozemlju. Angleži, podpirani od Belgijcev in Francozov, pa se bojijo, da obdržijo svojo dosedanje, le malo omejeno mož na morju. Ob Yseri Nemci vidno prodirajo. Med Ostendom in Niuportom pa so zelo spremno in dobro zavarovano razpostavili svoje težke baterije, ki so neprehnomoma metale ogenj na angleške vojne ladje. Angleško brodovje se radi plitvega morja ne more tako približati obali, da bi moglo dovolj krepko odgovarjati nemškim topovom. Od treh angleških torpednih čolnov z majhnim pogezom se je včeraj prikazal le eden, iz česar se sklepata, da sta druga dva poškodovana. Imajo pa tudi premajhne topove, ki ne morejo Nemcem prizadati občutne škode. Južno od Dixmuidena se francosko-angleške čete polagoma umikajo. Prebivalstvo beži v Calais.

Francozi izgubili že 21 generalov.

Francozi so izgubili v tej vojski nenavadno veliko višjih častnikov. Njih listi poročajo, da je doslej padlo najmanj 21 francoskih generalov, med njimi 4 divizijski poveljniki. Tudi Angleži so, kakor poroča "Daily Mail", izgubili že več zbornih poveljnkov.

Na morju.

V Jadranskem morju.

Že sredi meseca septembra se je francosko-angleško brodovje prikazalo pred Kotorom, kojega od časa do časa, kakor nam je znano, obstreluje. Toda uspeha ni bilo nobenega. Zato so Francozi izkrcali vojaštvo, kojega naloga je bila, da postavi na Lovčenu težko baterijo topov. Zadnji čas so tudi ladje pred Kotorom dobro pomoč, priplute so nove angleške ladje. Z morja in Lovčena se trudijo sedaj Francozi in Angleži, da bi nam vzeli Kotor, a zmanj. Pač pa naše brodovje neprestano vznemirja sovražnika. Pred kratkim je ušla naša mornarica strogemu francosko-angleškemu nadzorstvu ter obstrelevala črnogorska skladnišča v Baru. Ko je francosko brodovje bombardiralo uhol v kotorski zaliv (Punto d'Orso), je šel naš podmorski čoln "U 3" tem sovražnim ladjam nasproti. Ko so ga Francozi od daleč opazili, so odpluli z največjo hitrostjo daleč na morje. Streljali so močno nazaj, a brez uspeha. Naš podmorski čoln se jih je skril pod vodo. V Herceg Novi (ob vhodu v kotorski zaliv) pa je zadnjo soboto, dne 24. t. m. naredila ena naših torpedovk sovražnemu brodovju enak strah. Iz Hercega Novega se namreč poroča: V soboto zjutraj smo slišali v daljavi močno gromenje, kar je pomenilo, da je francosko brodovje bližu. Končno je bilo opaziti na morju mnogo ladij, ki so se pomikale proti trdnjavam ob vhodu v Boki. Iz neposredne bližine so pričele z vso silo streljati na neko našo torpedovko, ki je bila zunaj, in na trdnjavu Punto d'Orso, ali vse brez uspeha. Ustrelili so večkrat iz daljave od 8-10 km. Ljudstvo se je zbral in opazovalo s težkim srečem usodo torpedovke, okoli katere se je radi padanja granat vzdigovalo morje 10 m visoko. Vsak je bil vesel, ko se je torpedovka srečno vrnila v luko.

Kolera.

Zdravstveni oddelki notranjega ministrstva objavlja, da je od 20.-26. oktobra obolelo za kolero v Avstriji 189 oseb, in sicer: v Galiciji 125, v Šleziji 21, na Moravskem 19, na Češkem 8, na Dnaju 2, na Nižjem Avstrijskem 6, v Gradcu 1 in na Koroškem 7 oseb.

Na Koroškem so se pojavili zadnje dni 3 slučaji kolere v Št. Andražu v Labudski dolini in 5 slučajev v Wolfsbergu. Sest oseb je že umrlo za kolero. Na sumljivih znakih kolere je dne 27. oktobra zopet obolelo v Wolfsbergu 5 in v Št. Andražu 2 osebi. Najprej se je pojavila kolera dne 7. oktobra v Wolfsbergu, in sicer pri rusinskih beguncih iz Galicije. Za kolero so sploh oboleli samo tuji, ki so nastanjeni v barakah zunaj trga Wolfsberg in Št. Andraž. Oblasti so odredile stroge varnostne odredbe, tako, da domače prebivalstvo sploh ne pride v dotiko z rusiških begunc.

Razne novice.

Duhovniške vesti. Nastavljen je kot mestni kaplan v Ormožu č. g. o. Valerian Učar, duhovnik nemškega vitežkega reda v Ljubljani. — Kot vojni kurati so še upoklicani č. gg.: Vaclav Jastrobnik, kapelan v Loki pri Zidanem Mostu; Franc Zagoršak, kapelan na Ptujski gori in Peter Jurak, kapelan na Ljubnem. — Č. gosp. Anton Postružnik, kapelan pri Maii Nedelji, je stopil radi živčne bolezni v začasni pokoj. Kaplanijsko mesto pri Mali Nedelji ostane začasno prosto.

* **Častni občan.** Občina Grušovje je imenovala č. g. Karola Kumer, župnika na Prihovi, za častnega občana. Ljudstvo spoštuje svoje duhovnike.

* **Izpred deželnobrambrega sodišča.** Poroča se nam iz Grada, da se obravnava zoper č. g. Fr. Muršiča župnika v Framu, ki je bila določena za dne 30. t. m., preloži, ker je zagovornik g. dr. Vi. Pegan sodišču predložil več razbremenilnega gradiva.

Pobožnost za srečen izid vojske se je vršila v nedeljo, dne 25. oktobra t. l. od 4. do 6. ure po polpoldne v mariborski stolnici. Po molitvi svetega rožnega venca in po lavretanskih litanijah so premlostljivi gospod knezoškof v ganljivi pridigi na podlagi zgodb, ki nam jih pripovedujejo obe Makabejski knjigi, v obilnem številu zbranim vernikom dali čas primerne nauke in opomine. Kakor so nekdaj trije čudoviti mladeniči branili oskrunitve jeruzalemskega templja po Helijodoru, odpolancu brezbožnega sirskega kralja Antioha, enako bodo nam v teh vojnih casih v pomoč v era, kakor jo je pokazal starček Eleazar in so jo pokazali sedmeri Makabejski bratje po svojem groznom mučeništvu, potem trdno upanje in požrtvovalna ljubezen do Booga. In kakor je pet nebeških jezdecev vodilo jugovske čete v zmago, tako bo nam pripomoglo do zmage z upanje na Boga, nadalje v danost v voljo božjo, duh spokornosti, ljubezen do bližnjega, katere čednosti je v izredni meri dejanski kazal hrabri Juda Makabejec, zlasti pa goreča v stvarovitna molitev. — Pričiga je gotovo vse pričujoče potrdila v dobrem ter jih je napolnila z močjo za zveličavno prenašanje nadlog sedanjega časa. — Po pobožnosti se je, kakor že večkrat poprej, zbral močen oddelek vojaštva na stolnem trgu, da odrine v boj. Po povelju "k molitvi" in med primernim sviranjem godbe so premlostljivi Nadpastir raz okno knezoškofiske palače blagoslovili odhajajoče vojščake, ki so blagoslovili pobožno sprejeli kot poroštvo božjega varstva za čas, ko bodo bivali na bojišču. Enako se je zgodilo pri odhodu drugega vojaškega oddelka okoli tretje ure po polnoči.

* **Vojni kurat prof. Kociper** je postal ravnatelj g. Zidanšku dopisnico z dne 18. oktobra, ki se glasi: Danes je nedelja. Že teden dni smo v bitki. Tri dni smo v nekem majhnem mestecu. Ruske granate in šrapneli nas neprehnomoma vznemirjajo; bitka je noč in dan, grozno; mislim, da se mora tukaj odločiti naša usoda. Zaupajmo na božjo pomoč. Od 1. oktobra do danes nisem mogel maševati. Danes grem tukaj v poljsko cerkev maševati in pred oltarjem najdem č. g. Tajeka. Po sv. maši sva govorila. Spoznal me ni, ker imam že "lepo" brado. Povprašal me je, če kaj izvem iz Maribora. Iskrene pozdrave vsem č. g. gospodom! — Kociper.

* **Vojni kurat, č. g. Fr. Zagoršak**, piše svoju prijatelju iz Galicije: Predragi! Ker ni prav nobenega upanja, da se kmalu vrнем, hočem ti pisati nekaj vrstic. Hvala za pismo. Me je neizmerno razvesilo, ker je bilo prvo, ki sem ga dobil, od kar sem šel iz Grada. Jaz sem pisal večkrat, a kakor so pri nas pač razmere, pride le vsaka deseta reč v roke naslovljence. Kakor vidiš, se godi meni boljše ko pa tebi, ker imam še pismen papir in mi ni treba biti vedno doma kakor tebi, ampak romam od mesta do mesta, od kraja do kraja. Sedaj n. pr. smo že v krajih, ki so jih Rusi zapustili ter se umaknili nazaj. — Sploh ti danes lahko poročam veseljše reči kakor so bile doslej, ker se sovražnik v resnici umika z velikanskimi izgubami in je že bližu meje. Mi potujemo že več dni po krajih, kjer je bil poprej sovražnik. Navdušenje je veliko. Čisto kaj drugega je vreme. Dne 29. septembra je tukaj že padal sneg. Skoraj vsak dan dežuje in sneži ali pa je mrzel veter, o katerem mi niti pojma nimamo doma na Spodnjem Štajerskem. In v takem vremenu se peljemo na vozovih vedno naprej. To ti je zabava! Pa kljub temu smo še dobre volje in še nismo izgubili poguma. Danes n. pr. ko ti to pišem, že sneži ves dan in je snežilo vso noč. Gore so vse v snegu. Vreme je strašno! Ubogi ljudje in živila. Kako dolgo bode vse to trajalo, ve sam Bog! Upajmo, da ne več dolgo! In kedaj se vidiemo? Morda še-le v spomladici. Pisal bi ti prav rad

še mnogo, toda žal, ne morem, ker ne smem. Zato pa moram s tem končati. — Iskreno te pozdravlja...

* Dr. Josip Leskovar, odvetnik v Mariboru, se nahaja sedaj v Zeleniku v kotorskem zalivu kot rezervni poročnik. Od tamkaj stalno piše svoji soprogi. Iz njegovega zadnjega pisma posnamemo sledenje: „Vreme je tukaj raznoliko. En dan silovita burja, karšne pri nas na Štaferskem nikdar ne doživimo, kmalu nato pa nastopi zopet rajske-milo vreme. Okolica, posebno obal ob zalivu, je naravnost divno-krasna. Tukaj cveto sedaj vijolice in druge spomladne cvetlice. Doživeli smo že tudi par „pozdravov“ iz francoskih topov in iz onih z Lovčena. Ti pozdravi so pa ostali brez uspeha. Čudno votto domi gromenje topov z gore Lovčen. Mi se gibljemo popolnoma svobodno. Tukaj je več slovenskih častnikov in vojakov. Vsem pristašem, znancem in prijateljem, iskrene pozdrave!

* Dr. Alojzij Juvan, odvetniški koncipient pri dr. Jos. Leskovarju, ki se bije sedaj v bosansko-hercegovskem pešpolku št. 4 proti Crnogorcem, piše te dni našemu uredniku: „Z bojišča, dne 20. oktobra. Vsem, ki ste se podpisali na razglednico, se za pozdrave zahvaljujem in jih enako vračam. Pretepmo se dalje in sem v splošnem zdrav. Na svrdenje!“

* Junaško smrt je storil posestnik in mizar Janez Krajc dne 7. oktobra t. l. pred trdnjavo Przemysl v Galiciji ob 2. uri zjutraj, zadet od šrapnela. Mož je bil vrlo marljiv in razumen gospodar ter svoje posestvo zelo lepo povzdignil z domačimi sredstvi in tudi z umetnim gnojenjem. Pred odhodom na vojsko je še postavil lepo, z opeko krito uto za seno ter delal celo noč, da je potem brez skrbi odšel na vojsko. Bil je razumen in skrben občinski odbornik, nekaj časa tudi župan, ki je vse slovensko uradoval. Zapušča, mledo vdovo s tremi otroci in lepo posestvo. Cast njegovemu spominu! — Castno smrt na polju slave za dom in presvitlega cesarja je tudi našel posestnikov sin Janez Zavrnik iz Jablanc.

* Pozdrav iz Przemysla. Naš vrli pristaš g. A. Jurgec, sedaj pri saperjih, nam je poslal iz Przemysla te-le vrstice: Sprejemši Vaš časopis dne 7. t. m. se' Vam najprisrečneje zahvaljujem, ne samo jaz ampak vsi slovenski fantje, ki se nahajamo pri naši stotniji. Doslej smo bili tukaj kakor v ječi zaprti v trdnjavo od krutega sovražnika. Niti solnčni žarki nas niso več pozdravljali, ker so temni in deževni oblaki krili sinje nebo. Pač pa so nas ruske krogle pozdravljale noč in dan. Hvala Bogu, odprle so se železne duri in pognali smo sovražnika nazaj, da je pozabil pete. Zmaga mora biti naša. Mnogo pozdravov!

* Naši Poljaki. Poljaki, ki so se izselili iz izhodne Galicije in Lvova, so prišli tudi na Dravsko polje, od Maribora naprej. V Hočah, v Slivnici, Fruatu se ti Poljaki zelo vzgledno obnašajo, posebno pa v cerkvi. Ob nedeljah redno zahajajo k službi božji. Po popoldanskih litanijsih se ostafajo v cerkvi ter po poljskih litanijsih jako lepo in izpodbudno. Proti domačim Slovencem so prav prijazni in se radi pogovarjajo z njimi v poljskem jeziku, ki ga izgovarjajo jako razločno, da se s Slovenci že zelo dobro razume-

* Izkazi nadnih in ranjenih, ki jih izdaja c. kr. vojno ministristvo, se dobivajo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Te dni so došle št. 30, 31, 32 in 33. Štev. 30 stane 8, 31 in 32 po 7 in 33 pa 10 vin, brez poštine. — Tudi uradni izkazi št. 12—29 se še dobijo v naši tiskarni in stanejo skupno brez poštine 3 K 80 vin.

* Hrvatski generali. Štirje Hrvatje so povojniki v armadi (Borojevič, Frank, Ljubičič, Puhalo). Sedaj je general Cičerič, katerega je imenoval cesar za adlatusa fcm. Šemui. General Cičerič je bil edini avstrijski štabni častnik v rusko-japonski vojski.

Št. II v Slov. gor. (Samoumor nemškega učitelja na cirberški šoli.) V nedeljo, dne 25. oktobra, o polnoči, je prišel v gostilno Neubauer v Strassu vodja nemške šole v Ciršaku, g. Jamnik. Naročil si je skodelico čaja. Med tem, ko gre natakarica v kuhi, da prinese gostu naročeni čaj, se je šolski vodja v leva prsa ustrelil. Prepeldali so ga z rešilnim avtomobilom v Gradec, toda umrl je že med potjo. Kaj je moža gnalo v smrt, se ne ve. Zaročen je bil z hčerkо gostilnčarja Gartnerja v Strassu ter star še le 26 let.

* Sv. Benedikt v Slov. gor. Dne 24. septembra je umrl v neki dunajski bolnišnici vsled griže vojak 47. pešpolka, Franc Rojko iz Ročice. Bil je zvest in marljiv član našega Bralnega društva, izvrsten tamburaš in spreten igralec na odru. Nastopal je v najtežjih vlogah, a rešil jih vsikdar čast v in v splošno zadovoljnost. Naj bo vremu Slovencu tuja zemlje lahka! Stariše in sestro naj pa tolaži Bog, ki je hotel mladega vojaka imeti pri sebi.

* Sv. Lenart v Slov. gor. Kmetijska podružnica naznanja, da ima v zalogi umetna gnojila: Tomazev Žlindro, kalijev sol, ideal-fosfat in premog več vrst. Kdor rabi eno ali drugo, lahko vsak dan dobri.

* Grobelno. Poročil se je g. Franc Vuga, trgovec v Grobelnem, z Ljubljancanko gdč. Mici Randl.

* Polzela. Županstvo Polzela je upeljalo nabiranje za toplo obleko vojakom v vojni. Nabralo se je v kraju Breg 26 K 72 vin., Ložica 22 K 70 vin., Orovava vas 10 K 90 vin., Podvin 35 K. Polzela 74 K 87 vin., Založe 55 K 30 vin.; skupaj 225 K 49 vin. Kuipa se je volna in naša vrla dekleta so pod vodstvom neumorno delavne gospe učiteljice Loparnikove spletle raznih pletenin polni veliki zaboj, ki se je že odpadal v razdelitev našim vrlim vojakom junakom. — Posebna hvala se izreka za veliki trud gospej Loparnikovi.

* Gotovje. Avtomobil, ki vozi iz Ljubljane v Celje, je v nedeljo, dne 25. oktobra, povozil gdč. Antonijo Lužer, ko se je vozila iz Št. Pavla z vozom domov. Avtomobil je zavozil zvečer v temi v Dobrteši vasi pri Št. Petru v njen voz. Voz se je popolnoma zdobil, ona pa je tako nesrečno padla pod avtomobil, da jo je povozil preko glave in je bila na mestu mrtyva. Vozil se je ž njo tudi otrok sorodnika Iv. Rak, ki pa je ostal nepoškodovan. Tudi voznika in konja se ni nič zgodilo.

* Braslovče. Na srbskem bojišču je bil smrtno ranjen vojak 87. pešpolka, Franc Juhart, posestnik v Orli vas. Bil je nekaj dni v bolnišnici v Dolni Tuzli, nato pa v Budimpešti, kjer je dne 14. oktobra izdihnih svojo blago dušo, še le 32 let star. Rajni je bil eden najzvestejših in najagilnejših naših pristašev, vsled svojega blagega značaja pa povsed priljubljen. Dasi še primeroma mlad, je bil celbornik velike braslovške občine, večletni odbornik tukajšnjega Bralnega društva, odbornik Konjereške zadruge in zvest podpiratelj vseh dobrodelnih društev. Bil je vzoren gospodar in vsem sovaščalom ljubeznavj sosed. Kako ugleden mož da je bil in kako priljubljen, pričal je njegov krasni pogreb, ki se je vrnil dne 20. oktobra popoldne na najslavesnejši način v Braslovčah. Blaga rodbina je dala namreč truplo rajnega prepeljati iz Budimpešte domov in na domačem pokopal še pokopati. — Ob prilikih te strašne izgube celi blagi rodbini iskreno naše sožalje, rajnemu pa blag spomin! Slava mu!

* Nova Cerkev pri Vojniku. Dne 28. p. m. je mirno v Gospodu zaspala pridna mladenka iz Marijine družbe. Rozika Kline Nesrečna jetika jo je spravila v preran grob. 30. avgusta 1914 je bila stara ravno 18 let. Kako je bilo spoštovana, je pričal njen lepi pogreb. — Srečno, Rozika! Na svrdenje nad zvezdami!

* Petrovče. G. Jožef Polanc je dal za avstrijski Rudečki kriz 10 K namesto venca na grob svoje soproge ob Vseh svetnikih. Bog povrni!

* Seznam ranjenih in padlih vojakov od naših domačih polkov in oddelkov priroči petkova „Straža.“ V tem seznamu pa najdete padle in ranjene od pešpolka št. 87 in št. 47, od domobranskega pešpolka št. 26 in raznih drugih vojaških oddelkov,

Zadnja poročila, došla v četrtek, 29. okt.

Avstrijci in Nemci se na Rusko-Poljskem umaknili.

Maribor, dne 29. oktobra.

Rusi so dočitali zadnje dni na bojni črti Varšava-Ivangorod vedno številne še pomoč. Saj se je komaj pred kratkim prisel v bojno vrsto letoski letnik rekrutov v moči 700.000 mož. Včeraj došla uradna poročila so vedela povedati, da so čez Vislo udrle nove močne ruske čete. Bili je nevarnost, da se naše čete obklijo, vsled tega se je vrhovno poveljstvo odločilo, da se umakne in se zopet na drugem prostoru postavi sovražniku v bran. Med umikanjem smo tudi mi dobili neve čete na pomoč in vsled tega smo se pri Radomu (južno od Varšave) ustavili in tamkaj se je razvil večji boj.

V Galiciji se boji neprestanon nadaljujejo. Odločitev se ni.

Nemško uradno poročilo o umikanju.

Berlin, dne 28. oktobra.

Na Poljskem so se morale nemško-avstrijske čete izogniti novim russkim četam, ki so došle iz Ivanjega, Varšave in Novo-Georgievskega. Prej so v večnevnih bojih z uspehom odbile vse ruske napade. Rusi še niso pričeli zasledovati. Brez težave so se nemško avstrijske čete odstranile. Položaju primerno se bodo na novo razpostavile.

Rusko uradno poročilo o našem umikanju.

Ruski generalni štab objavlja: Dne 23. in 24. oktobra je ruska armada na več krajin porazila nemško predstražo ter zasedla postojanke ob rekah Rawka, Skiernewka in Rylka. Mesta Lowicz, Gierniewice, Rawa smo zavzeli z vročimi bajonetnimi juriši. A v s t r i j c i , ki so se skupro z Nemci umikali ob cesti v Radom, so med tem dobili nove čete nā p o m o č e. Izrabljajo gozdno in hribovito pokrajino ter se trdovratno obranijo pred našimi napadi. Boji na tem mestu so zaposlili vedno večje število čet. Dobili smo veliko ujetnikov in nekaj strojnih pušk ter topov.

Ob Sanu in južno od Przemysla se boji nadaljujejo.

V Galiciji se ne umikamo!

Dunaj, dne 28. oktobra.

Avstrijski generalni štab razglaša: V Galiciji se tudi včeraj ni dogodilo nič vstvenega. Na nekaterih mestih vojne črte sta se oba sovražnika zakopala. Naši topovi so uničili več sovražnih baterij in opiral se.

V izhodni Bosni ni več Srbov. — Uspehi ob Savi.

Naše čete so izhodno od Sarajeva pobile Srbe pri Rogatici, Mokri-planini ter zasedle tudi važno Jajdino-planino na srbskih tleh. S tem je izhod na bosna brez sovražnika, na njenih tleh ni nobenega Srba več. Trdnjava Sa-

rajevo je zopet odprta za vsak promet.

Tudi ob Savi so naša krdela te dni dosegla značne uspehe.

Na zahodni strani Mitrovice so avstrijske čete kljub sovražnemu ognju napravile v noči od sobote na nedeljo, 25. oktobra, vojaški most čez Savo ter so po hudem boju zasedle srbski breg. Naši so prepolili sovražnika iz srbske Mitrovice ter mestec zasedli. V sledenih bojih so avstrijske čete zapodile Srbe iz

Avstrijcem se je posrečilo, da so po teh bojih zasedli še več važnejših srbskih postojank v kotu med Drino in Savo, tako, da je sedaj srbska okolica Macva popolnoma v naši posesti. Več krajev so naši zasedli z bajonetnimi jurisi.

Uradno poročilo o bojih v kotu med Savo in pa Drino, izdano dne 28. oktobra, je bolj kratkobesedno in se glasi: „Dne 27. oktobra smo dosegli v Srbiji nove uspehe. Postojanki Ravne in Črnable, tudi v pokrajini Mašva med Drino in Savo, so naše čete po junaškem odporu sovražnika, zasedle. Srbom smo odvzeli 4 topove, 8 strojnih pušk in mnogo vojnega gradiva; ujeli smo 5 častnikov in 500 mož.“

General Auffenberg na južnem bojišču?

Več nemških listov poroča, da bo general Auffenberg najbrže po svoji ozdravitvi prevzel poveljstvo na južnem bojišču.

Italijani in Grki v Albaniji.

Italijanska vlada je poslala pred Valono več vojnih ladij pod pretezo, da se ustanovi za begunci iz Epirota „zdravstvena in pomočna postaja“. Italijanske čete so se izkrcale v Valoni. Mesto Valona je zelo važno obmorsko mesto, ki odpira in zapira vhod iz Jadranskega v Sredozemsko morje. Naš zunanj minister je nanovo poudarjal, da je za Avstrijo življenskega pomena, ali je ta vhod prost ali ne. Tudi grška vlada je zasedla dva južno-albanska okraja. Bržkone postopata Italija in Grčija sporazumno.

* Sarajevo morilci obsojeni. V sredo, dne 28. oktobra dopoldne je bila razglašena obsojba o sarajevoškem umoru. Danilo Ilič, Velko Cubrilovič, Nedjo Kerovič, Miško Jovanovič in Jakom Milovič so bili obsojeni na smrtni avt. Milan Kerovič na dosmrtno ječo, Cavrilo Prinčić, Nedeljko Čabričević in Trifko Grabec na 20 let teke ječe, V. Cubrilovič na 16 let težke ječe, C. Popovič na 13 let, Ivo Kranjčević in Lazar Gjukič na 10 let, C. Stjepanovič na 7 let, Marko Perin in B. Zagorac na 3 leta težke ječe. Ostali obtoženci so bili oproščeni.

* Cenjenim naročnikom, ki se za 1. 1914 niso plačali nič naročnine in so zdaj skozi 6 tednov imeli na ovitku rudeče križe, naznajanamo, da smo jim danes zadnjikrat napravili križe. Prihodnje številke pa ne bodo več dobili, ako lista ne plačajo. Tisti naročniki, ki so si list na novo naročili koncem julija ali v začetku avgusta ter takrat plačali samo 1 K, dobijo samo še prihodnjo številko; potem se jim bo list ustavil, ako ne obnovijo naročnine. Tudi tem naročnikom smo danes napravili križe na ovitke, da jih opozorimo na njihovo dolžnost.

Iz katoliške cerkve izstopili in k protestantom pristopili so:

Stolna župnija:

Meseca januarja: dr. Jožef Urbaczek, zdravnik, Stolni trg št. 6; Rudolf Witzler, pek, Grajski trg št. 6. — Meseca februarja: Hubert Pelikan, Gospoška ulica; Adolf Hübel, bančni uradnik, Kästerstrasse 5. — Meseca marca: Jožef Gundl, pomočni delavec, Schmidplatz 3; Leopoldine Welt, zasebnica, Schillerstrasse 10; Roza Leyrer, hišna posestnica, Gospoška ulica 22. — Meseca aprila: Marija Stauder, zasebnica, Heugasse 14; Janez Luschütz, zeleniški mojster, Hugo Wolfgang 42. — Meseca majnika: Greti Petek, modistinja, Gamserstrasse 12; Ivana Klemensberger, šivilja, Schillerstrasse 18; Ana Pösch, Gospoška ulica 29. — Meseca junija: Jožef Marik, dijak mariborske realke, Lutherstrasse 9; Jožef Marik, uradnik južne železnice, Lutherstrasse 9. — Meseca julija: Hermína Lenker, stotnikova soproga, Langergasse 10; Anton Lenker, stotnik-računovodja, Langergasse 10; Karol Kiss, poslovodja, Viktringhofgasse 23; Karol Kaniak, višesodni svetnik v p. Volksgartenstrasse 21. — Meseca avgusta: Ernestina Hintherholzer, zasebnica, Kaiserstrasse 4; Karol Černeč, strojni klučavnica, Mozartstrasse 22; Marija Černeč, soproga strojnega klučavnarja, Mozartstrasse 22. — Meseca septembra: Maks Herneth, trgovski sotrudnik, Glavni trg 14; Marija Tepeš, zasebnica, Grabengasse 4; Alfred Fink, c. kr. profesor, Langergasse 5; Alojzij Buonsenso, c. kr. črnovojniški četovod, nastanjen v šoli čestitih šolskih sester. — Meseca oktobra: Berta Uhler, prodajalka, Allerheiligengasse 14; Neža Uhler, zasebnica, Allerheiligengasse 14; Janez Paner, natakar, Glavni trg 9; Avgust Eissl, bančni uradnik, Viktringhofgasse 14; Ana Engelhart, učiteljica soproga, Schmidergasse 26; Greta Witlaczil, učenka meščanske šole, Grajski trg 8; Ervin Engelhart, uradnik, Schmidergasse 26.

Predmetna župnija Matere Milosti (frančiškanska).

Steiner Ana, zasebnica, Mlinska ulica 3

Predmestna župnija Sv. Magdalene.

Meseca julija: Chum Rudolf, Tržaška cesta 61; Jožef Maier, trgovski sotrudnik, Windenauerstraße 18; Hartmann Karol, trgovski sotrudnik, Perkostraße 7; Bradač Ivan, trgovski sotrudnik, Perkostraße 7; Mahalka Vilibald, trgovski sotrudnik, (uslužben pri petroješki tvrdki Mohorko v Grajski ulici), Malygassee 36; Arzenšek Anton, pisarniški sluga, Josefsgasse 12. — Meseca avgusta: Engster Eduard, magaciner, Josefsgasse 5; Križan Franc, čevljar, Werkstättenstraße 3; Režman Marija, šivilja, Feldgasse 16; Režman Elizabeta, šivilja, Feldgasse 16; Fell Johanna, soprona nadzornika južne železnice, Eisenstraße 6; Savost Viktor, lekarnar, Magdalenski trg 3; Savost Hilda, soprona lekarnarjeva, Magdalenski trg 3; Mraz Maks, urar, Fritzgasse 9; Langhamer Franc, trgovski sotrudnik, Redtenbachgasse 2; Bruner Roza, soprona postajnicačnika, Werkstättenstraße 15; Kohout Karolina, vdova čevljarka, Perkostraße 7; F. Bruner, gimnazist, Werkstättenstraße 15; Kotnik Janez, tovarniški mojster, Pucheltgasse 1; Jenko Ignacij, kancelist, Josefstraße 45; Straschem Rudolf, kontorist, Magdalengasse 19; Straschem Albertina, njegova soprona, Magdalengasse 19; Vidovič Jakob, tovarniški mojster, Redtenbachgasse 8, in njegova soprona, Vidovič Jožef: Voniš Ana, hčerka delavca, Windenauerstraße 26; Tschwerlek Adám, strojvodja, Werkstättenstraße 4; Lawugger, skladnični dekavec, Franc Josefstraße 20; Sonne Karol, železniški evident, Grindlgasse 3, in njegova soprona Terezija Sonne: Amberger Jožef, železniški čuvaj, Werkstättenstraße 24, in njegova soprona, Ida Amberger; Rungaldier Rudolf, kand. phil., Schulgasse 7. — Meseca septembra: Prelog Valter, trgovski sotrudnik, Perkostraße 7; Spitzleitl Fr., trgovski sotrudnik, Franc Josefstraße 14; Krašovič Franc, strojvodja, Franc Josefstraße 32, in njegova soprona Elizabeta Krašovič; Rosmanith Jožef, gostilničar, Bezirksstraße 64; Muchitsch Bogomir, strojvodja, Bezirksstraße 46; Hofer Andrej, delavec, Karlstraße 12; Prangner Vincenc, fotograf, sin bivšega urednika „Grazer Volksblatta“, Franc Jožefova cesta 39; Prangner Selma, fotografova žena, Franc Jožefova cesta 39.

Za vojake-kadilce.

V mnogoštevilnih zasebnih pismih obžalujejo naši spodnještajerski vojaki, da na bojišču ni dobiti, kar bi v prostih uralih imeli najrajši: cigarete, smotke, tobak, pipe, vžigalice itd. Bogata mesta in imoviti stanovi nabirajo vsepovsod za svje vojake takih darov. Ne dopustimo, da bi naši spodnještajerski mladenci in možje ne imeli tega, kar imajo drugi! Zato prosimo, da se po naših mestih, trgih in vaseh nabirajo za spodnještajerske vojake na bojišču, a tudi v bolnicah: cigarete, smotke, tobak, pipe, vžigalice ali pa tudi denar, s katerim se omisijo omenjeni predmeti. Vsak dar je dobrodošel!

Kar se nabere, naj se vpošlje na eno izmed podpisanih uredništev!

V to svrho so darovali: ravnatelj Zidanšek 3 K, prof. dr. Slavič 3 K, vojni kurat Tomšič 3 K, prof. dr. Hohnjec 3 K, Gospa dr. Leskovarjeva 2 K, gosp. Fr. Pleteršek, trgovec s pohištvo 60 vin., goč. Mimika Pregrad 40 vin in neimenovana 1 K. Pepček dr. Leskovarjev je daroval 500 cigaret.

Uredništvo „Straže“. — **Uredništvo „Slov. Gospodarja“.** — **Maribor.**

Listnica uredništva.

Fani Goričan: Natančni podatki o dotičnem ranjencu nam niso znani. — Nova Cerkev (A. A.): Dotičnega poročila nismo dobili. — Hrastnik (A. H.): Natančno poročilo manjka. — Sam pl. Jozef, Smarje: Dotični še dosedaj nij v uradnem izkazu padlih in ranjivih. Ako bo, bomo poročali.

Zahvala.

Ob priliki izgube iskrenoljubljenega soprona, očeta oziroma brata.

Franca Juhart,

pesnika v Oslavisi, ki je, na srbskem boju še smrtno ranjen, umrl v vojaški bolnišnici v Badimpešti in ki je od tam prepeljal v Braslovče, bil na domačem pokopališču najslvesnejše pokopan, izrekamo globokočutev prisrčno zahvalo vsem, ki so v tako velikem številu blagemu pokojniku izkazali zadnjo čast. Posebno zahvale smo dolžui č. g. dun. svetniku in dekanu Jak. Hriberniku za krásne tolažilne besede ob odprtjem grobu, č. g. dun. svetniku in župniku iz Št. Petra dr. Jančiču kakor tudi ostali č. duhovščini z spremstvo; nadalje sl. pevskemu zboru za gantljivo petje ob grobu, sl. požarni brambi in vsem cenjenim darovalcem prelepih vencev. Iskrena zahvala tudi vsem sosedom, vaščanom in sorodnikom za tako mnogoštevilno udeležbo pogreba in tako ganljivo izraženo sožalje. — Vsem in vsakemu posebej še enkrat srčna zahvala!

Oslavas, dne 21. oktobra 1914.

Žaljuča rodbina Juhart.

GOSTILNA z mlekarijo v dobroznanih štajerskih toplicah se s 1. decembrom t. l. da v najem. — Nadaljnje pojasnila da Hranilnica in posojilnica na Dobrni pri Celu. 882

Velika zaloga ur, dragocene, srebrne in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. cenik zastavljen Gramofon od 20-200 K.

Niklasta remota-ura K 3'50

Pristna srebrna ura K 7'

Original omega ura K 24'

Kuhinjska ura K 10'

Budilka, niklasta K 3'

Poročni prstani K 2'

Srebrne verižice K 2'

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Čoposke ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

██████████

Štefan Kaufman

trgoval z železom

██████████

priporoča najboljše očelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobri po najnizjih ceni in solidni postrežbi. 178

Zakaj

ne pišete takoj po najnovješje vzdve in krasni cenik, kateri se Vam dospoje zastonj in p-štavne prosto iz Prve Gorenjske razpoložljivine Ivan Savnik, Kranj 150.

██████████

Sedlarški mojster Rudolf Novak

Burgasse sprejme takoj učenca, sina poštenih staršev. On ga izčuji zastonj, ni treba niti plačati, kakor pri drugih mojstrik. Stanovanje in oskrba si mora učenec sam oskrbeti 868

██████████

Orožje in kolesa

na obroke Posamezni deli na ceneje. Ilustrov.

██████████

ceniki zastonj F. Dušek, tovarna orožja, kles v šivalnih strojov.

Opošno na drž. žel. št. 2121. 1333

Ceško.

██████████

20-25 prosto izde anih pesteli iz melhkega lesa se po nizki cni pro

dajo pri g. Ana Viher Maribor

Hegasse 4. 857

██████████

Kupujem jajca

(sveža) po najvišjih cenuh. — J. Heller, Dunaj III Kleistgasse 20.

██████████

Za zimo — priporočam svojo veliko zalogo

vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke,

platno belo kakor pisano, cajge za hlače, srajce,

spodnje hlače, predpasnike, robce za na glavo kakor

za žepe, veliko izber svihnenih robcev najnovejše vrste. Posebno pa priporočam veliko izber vsako-

vrstnega blaga za zimo — — vse po nizkih cen-

ceni. — Pričakujem obilnega obiska se priporočam

M. E. ŠEPÉC, Maribor

Burgplatz štev. 2.

Takoj se sprejme

mlajši nemško-slovenski kores-

pondent, Ponudbe v nemškem in slovenskem

jeziku z navedbo zahteve plače na »J. B. M. 887«

na upravnštvo »Slovenskega Gospodarja«.

Mlinarski učenec proti plačilu se takoj sprejme v I. Slovengoriškem parnem mlinu v Kaniži pri Pesnici. 859

Kupim drva vseh sort in vsak kvantum po dobi ceni. Ponudbe na upravnštvo pod „Priložnost 110“

Pridom, pošteno dekle išče službe pri krščanski rodinji. Naslov pove M. K., Fraustauenerstrasse št. 53, Maribor. 881

Pekarija se išče v najem. Naslov v upravnštvo pod št. 883.

Malo posestvo

z sadosnikom in 2 in pol orasel zemlje se prodaja na nizko ceno 12000 K. Posestvo leži v Šmarju pri Jelšah. — Vpraša se Maribor, grad št. 6, vrata štev. 5. 894

Sedlarški pomočnik

se hitro sprejme pri Andrej Hribniku na Prevaljah Koroško.

Občinski tajnik

z 27 letno prakso, več v gorovju in pisavi občnih čezeljov, želi spremeti svojo dosejanje službu. Sprejme tajniško službo tudi več občin. Več pove upravnštvo pod »Tajnik 883«.

Viničarja

treznega, marljivega in z več delevskimi močmi, katere imajo vognare same za obdelovati, išče se pri gosp. Josipu pl. Kiepachu v Križevcu, Hrvatska. 891

Pozor krojači!

Kupujem suknene odpadke (Stoffabfälle) kakor tudi bukro, medenino in svine, vse siaro ali košce. G. Gajšek, Fohnsdorf. Zgor. Štaj.

25 kron na teden

lahko zaslužite po Vašem navadenem delu, brez denarja ali drugih izdatov. Pišite takoj na tvrdko Jožef Brož, Kardač-Rečica Češko.

Slovenci pozor!

Dvonadstropna hiša

mejhnim vrtičem v sredi mesta in bližu frančiškanske cerkve z 7 stanovanji, se pod ugodenimi pogojima prodaja. Več pove upravnštvo pod štev. 482.

išče se mlin v najem ali na račun z žago ali gostilno. Ponudbe se p-štejo M. M. Mlinar Quergasse št. 3. Studenci pri Mariboru. 869

Poslovstvo, mlin in žaga blizu železnice na dobrem prostoru je na prodaj. Malo hišo se vzame v zameno Kupci naj se oglasi na upravnštvo tega lista pod »Močna vodna moč št. 873.«

Učenca sprejme takoj Jožef Zemljic

krojač na Ročici, pošta Sv. Ana na Krembergu. 867

Posestvo na prodaj; meri en oral. Cena 2000 K. Več se izve pri Polanc Jakob, Novavaš pri Konjicah. 864

Strženjster v pokolu, vojaščine prost, išče primerno službo, stalno ali za časa vojske. — Dopsi pod »Sir žmojster 873« na upravnštvo.

Za zimo — priporočam svojo veliko zalogo

vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke,

platno belo kakor pisano, cajge za hlače, srajce,

spodnje hlače, predpasnike, robce za na glavo kakor

za žepe, veliko izber svihnenih robcev najnovejše

vrste. Posebno pa priporočam veliko izber vsako-

vrstnega blaga za zimo — — vse po nizkih cen-

ceni. — Pričakujem obilnega obiska se priporočam

M. E. ŠEPÉC, Maribor

Burgplatz štev. 2.

Takoj se sprejme

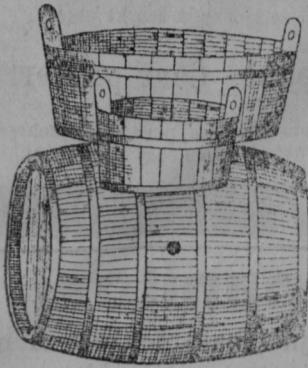
mlajši nemško-slovenski kores-

pondent, Ponudbe v nemškem in slovenskem

jeziku z navedbo zahteve plače na »J. B. M. 887«

na upravnštvo »Slovenskega Gospodarja«.

Kadi za zelje

iz trtega in mehkega lesa v vsaki velikosti za vedno v zalogi. Močni transportni **sodi** od 300 litrov vsebine naprej. Liter à 10 vin

Velika zaloga.

Fran Sulcer
sodar

MARIBOR, Kaserngasse 7.

820

Razposiljalnica pohištva K. Preis Maribor Stolni trg štev. 6.

Posebno ugoden nakup pohištva za spalnice iz mehkega lesa, lakirano od 90 K; spalnice, iz trtega lesa, politirano, od 160 K; spalnice v staronemškem slogu, moderne, od 240 K. Žimnice (vložki) K 9·50, mize K 10—, stoli K 2·50, močne postelje 14 K, šifonirane 24 K, kuhinjska kredenca 42 K, spalni divani (otomani) 31 K. Posebni oddelek za pohištva iz železa in medenine: otroške omrežne postelje od 16 K, postelje iz železa 12 K, železne omarnate postelje 24 K, umivalne mize 5 K, emajlirane postelje 40 K, postelje iz medenine in polmedenine od 60 K. Cena in izber brez konkurence, prost ogled, ilustrovani ceniki brezplačno in poštne prosto.

- Zahtevajte takoj brezplačno -
vzorce!

10.000

metrov

volnenega in polvolnega blaga
se globoko pod ceno razposilja

R. Miklavc Ljubljana 205

Prva kranjska rapošiljateljska
trgovina.

Ne zastonji

ampak po nizki ceni dobite vse v domači trgovini

Ivan VESELIČ i. dr. v Ormožu

katera priporoča vse potrebščine za stavbe kako: cement, traverze, žlönate ograje itd. Vso železino za krovade, mizarje itd. Veliko izbiro manufakturrega blaga, fine štofe (sukno) hlačevine itd., najboljševrste blaga za žensko obla, svilnate robe itd. Vso špecerijo, najboljše moče itd. po najnižji ceni. Nakupovanje zelo, suhih gob, jajo itd. Poštna, solidna postrežba. — Prešim, prepričajte se.

Nizki ceni dobiti v domači trgovini
Ivan VESELIČ i. dr. v Ormožu

Najugodnejši vir za nakup šolskih predmetov ze trgovce in šole.

kaker za raznovrstni hancelijski, conceptni in strojepisni papir, svitnike, peresa, peresnike, kamenčke, tablice, radirke, črnilo, šolske torbice, barve, barvane svitnike, krada, gobice itd. se dobivajo nejoenost in v velikanski izberi pri tvrdki

Goričari Leskovšek
Celje

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov in šolskih tiskovin.

Ilustrirani cenik brezplačno na razpolago.

Tisočim je že bilo pomagano!

„Zamorčev“ obliž za odpravo kurjih očes
odpravi brez bolečin, hitre in radikalne trde kože in kurja
češca. Cenica 40 vin.

„Zamorčev“ protinski in revmatični obliž
zoper bolečine v ledju, kolku in križu (hrbtenici). Cena 60 v.

„Zamorčeve“ pastilje zoper goljšo (debeli vrat)

„Zamorčev čaj“ proti želodčnim boleznim in krči, deluje
kričilstilno, vzbuja apetit, lajša bolečine, upre prekinjeno
prebavo. Zavojček 1 K 50 vin.

Lekarna „H zamorcu“ mag. pharm. Karl Wolf,
Maribor, Glavni trg št. 3.

Naročila po pošti se takoj rešujejo.

Dober tek

je dobra stvar!

Zanemarjaj je nikár!

Dober tek

maš vsak dan, ako vživas

Želodčni liker »FLORIAN« je pripravil tek
in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval
druga in neprijetna zdravila!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Znano je, da se kupi

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne sajte po ceni
ampak tudi prav dobro!

Sukneno blago (štofi za moške in dečke),
Nevonomodno volno za ženske in dekleta,
Najnovejše perilno blago za oblike in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače,
Blagó za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh velikosti za moške in ženske,
Pradpasnikov velika izbir, za prati in iz črnega atlasa,
Zmraž novosti robcev iz svile in za prati, kakor vseh vrst
blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiru in pri nizkih
cenah tudi doma svoj nakup lahko dosegete po zelo ugodnih
prednostih, zatoj pošljem na zahtejanje

ZASTONJ
vsakomur svoje bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor
Gospodarska ul. M. (Herreg. M.)

Veletrgovina s špecerjskim blagom in dož. pridelki.

Ivan Ravnikar : Celje

Graška ulica štev. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo,
kaker tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudniških voda, vrvarskega blaga
in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor!

Narodna trgovina

Alojz Brenčič, Ptuj

medi cenj. občinstvu

za esensko in zimsko sezono

najnovejše barhente za bluze in obleke, veliko izbiro modernega lodna za ženske, kakor tudi za moške, štef od najniže do najfinje kvalitete, loden za obteke, pelerine in trpežno hlačevino. Raznovrstnega belega in pisane platna za perilo, najnovejše svilene, volnene in štrikane robce. Prav tople štrikane srajce, spodnje hlače, nogavice, moške in ženske kakor tudi za otroke. Vsakovrstnega izgotovljenega blaga n. pr. hlače, hele in pisane srajce, predpasnike, ovratnike, zavratnice, manšete, dežnike ter sploh vse, kar v to stroko spada.

Za mnogoštevilni obisk se priporoča

novi in domači trgovec

Alojz Brenčič v Ptaju

Novo blago!

Nizke cene!

Poštena in hitra postrežba!

Proti

NALEZENJU

se moramo sedaj varovati tem bolj, ker sedaj nalezljive bolezni, na primer: škrlatinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

povsed, kjer se pojavi takе bolezni, desinfekcijsko sredstvo. Ni ga morajo imeti pri vsaki hiši. Najpričutljivejše razkužilo sedanjosti je nesporno

Lysoform

ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarini in drogeriji po 80 vin. Učinek Lysoform je točen in zanesljiv, zatoj ga zdravniki priporočajo za razkuževanje pri bolniški posteli, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptične obvezne in za irigacijo.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsegajo 1% Lysoform in učinkuje antiseptično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dela kožo mehko in voljno. Rabili boste zato zanaprej to izvrstno milo, same navidez draga, v rabi pa jako varčno, ker milo dolgo traja. Komad stane 1 krona.

Lysoform s popravo meto

je močno antiseptična ustna voda, ki tako in zanesljivo odstrani duh iz ust ter zobe beli in konservira. Tudi pri katarih v vratu, kašlu in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kožarcu vode. Originalna steklenica stane 1 krona 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ pošlje na željo gratis in franko kemički HUBMANN, Dunaj, XX., Petraschgassee 4.

Zima že trka na vrata,

mladi in stari to znata -----

Zmislite pred vsem, dragi rojaki, na predrage, ki se bostejo za preljubo našo domovino v daljni tujini! Ko se boste greli mi pri topli peči, bodo morali prenatisi tudi junaki razne neprilike stroge zime na bojiščih. Imam veliko zalogu najnovejšega blaga, kakoršno potrebujete sedaj naši vojaki, kakor: ropače, volnene srajce, gate, nogavice itd. Pripravljen sem, prodati te reči po najnižji ceni. Pozurite se z nakupom, da zamoretete odpeljati vse pravčasno. Za žene in otroke naših bojevnikov sem zniral cene še posebno prodajam snknene ženske oblike po 5 K in naprej. Pri večjem nakupu dajam darilca. Ker mi primanjkuje za velikansko zalogo raznega blaga, ki ga imam, prostora, sem zniral ceno še zato posebno za odeeje, koče, barenč, pelerine, za zimske robce, vsakovrstne pletenine in zimsko blago sploh. — Cena za špecerjsko blago je najnižja. Z odličnim velespoštovanjem se priporoča

770
M. Čimerman, trgovac v Ljutomeru.

DENARJA NI,

draginja je vedno večja, zaslutek pa majhen. Ako hočete z malim trudom, doma v svojem kraju getevo 10 K na dan zasluziti, mi pošljite v pismu svoj natanci naslov in znamko za edgov.

**Jos. BATIC, Ilirska Bistrica 26
Kranjske.**

Zastonj

SAMO

dobi vsak 2 para močnih ženskih ali moških nogavic, 3 lepe žepne robe, eno volneno ruto za na glavo ali moški klošček, kjer naroči: **4½ m finega zimskega volnega blaga za žensko obleko v poljubni barvi za K 9·50 ali v boljši kakovosti za K 12·50**

v Prvi gorenjski razposiljalnici Iv. **Savnik** Kranj 150

Neugajajoče se zamenja ali vrne denar.

Za zimski čas

Vam ponuja domača narodna

Seršenova trgovina v Ljutomeru

veliko zaloge lepega dobrega svežega blaga za moške, ženske in otroke po kolikor mogoče nizki ceni; pelerine za šolarje se dobijo že po 6 K. — Ženske, katerih može so na bojnem polju, dobijo poseben popust.

Kateri hoče, da se mu res poštano in z dobrim blagom postreže, naj ne išče drugod, ker od domačinih vsikdar boljše in ceneje kupi.

Z odličnim spoštovanjem

841

FRANC SERŠEN.

Novodobni Brdavs že zopet grozi domovini. Martin Krpan je že davno pod zemljo; njegov potomec, podpisani Anton Krpan, pa še živi. Predno pa se poda nad Brdavso, mora dokončati trgatev in speti starino. Da bi se to prej gotov, vabi vse prijatelje in neprijatelje, žanče in neznanke, da mu pri tem delu pomagajo — na debelo in na drobno. Cena sramotno nizka — po kapljici se pa veselo vriska. Todi se v Slovenigradcu pod št. 38 — tam blizu slovenske Šole.

849

Martin

Anton Krpan.

J. KOVACIČ, Radgona, Dolga ul. 100.

Velika zaloga steklenega (glazbenega) in porcelanastega blaga, svetiljke, podobe, okvirje, ogledala.

Steklarško dela.

Točna postrežba!

Najnižje cene!

Domača in naodna trgovina Franc Lenart - Ptuj

priporoča za jesen in zimo bogato izbiro raznovrstnega novega blaga za moške in ženske obleke.

Postrežba poštena! Cene primerne!

Kdo bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem,
Kdo bo z blagom nezadovoljen, naj povo meni.

Važno oznanilo.

Ker je začasa vojne malo denarja in mnogim niso mogoče niti najpotrebnjšega blaga za obleke ali perilo kupiti, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarič, Maribor, Gosposka ulica št. 9

da bode prodajal blago veliko ceneje kakor poprej; n. pr. platno po 40, 45, 50 vin., parhet 36, 40, 45, 50, 56 vin., volneno blago težko za obleke po K 1—, 1·20, 1·50 itd. —

Vzorci in ceniki se na zahtevo poštne prosto pošlajo.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4½%

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel ,Pri belem volu') v Celju, Graška cesta 9, I.nadstr.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge so sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4½%, proti trimesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripravijo k knjižbi 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje haj prekinilo. Za nalaganje po pošti so počne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5½%, na vknjižbo sploh po 5½%, na vknjižbo in poročivo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposujejo na zastavo vrednostnih papirjev. Dolbove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povratni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le kelke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemljene raznolike. V uradnik urak se sprejme in izplačuje denar.

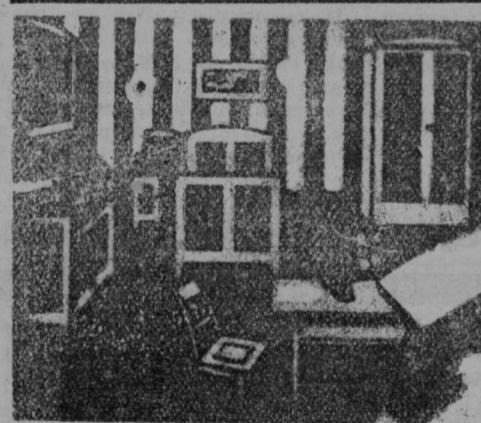
Pojasnila se dajajo

in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Manufaktурно trgovino J. FAULAND v Ptiju se najbolj priporoča.

Ugodno kupite v trgovini

Spalne sobe od 150—1000 K, jedilne sobe od 150—1000 K otomane, divane, madrace, zagrinjala v različnih najnovejših slogih.

Razpošilja na vse strani!

E. ZELENKA

pohištvo!

Zenini in neveste imajo popust!

Brez konkurenčnosti! — Prosti ogled!

tapetarska in mizarška delavnica nasproti hotela Mohr
Gosposka ulica 25, MARIBOR o. D.

